

Mestna občina Novo mesto

Župan

Seidlova cesta 1
8000 Novo mesto
tel.: 07 / 39 39 244, faks: 07 / 39 39 269
e-pošta: mestna.obcina@novomesto.si
www.novomesto.si

Številka: 007-2/2012
Datum: 11. 5. 2012

**OBČINSKEMU SVETU
MESTNE OBČINE NOVO MESTO, tu**

Zadeva: Statut Mestne občine Novo mesto - predlog

Namen: Obravnava in sprejem

Pravna podlaga: Zakon o lokalni samoupravi (uradno prečiščeno besedilo) (ZLS-UPB2), Uradni list RS, št. 94/2007, spremembe: Uradni list RS, št. 14/2010 Odl. US: U-I-267/09-19, 84/2010 Odl. US: U-I-176/08-10) Statut Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 96/2008 – UPB2)

Pripravil: Občinska uprava in Komisija za statut in poslovnik

Poročevalki: Martina Vrhovnik, predsednica Komisije za statut in poslovnik
Jasna Jazbec Galeša, vodja Oddelka za pravne zadeve

Obrazložitev: V prilogi

Predlog sklepa:

- 1. Občinski svet Mestne občine Novo mesto sprejme predlog Statuta Mestne občine Novo mesto v prvi obravnavi.**
- 2. Predlog Statuta Mestne občine Novo mesto se posreduje v enomesečno javno razpravo.**

Alojzij MUHIČ,
ŽUPAN

PRILOGE:

- Obrazložitev
- Predlog Statuta Mestne občine Novo mesto

Mestna občina Novo mesto

**Občinska uprava
Urad za splošne zadeve**

Seidlova c.1
8000 Novo mesto
tel.: 07 / 39 39 206, faks: 07 / 39 39 208
e-pošta: mestna.obcina@novomesto.si
www.novomesto.si

Številka: 007-2/2012
Datum: 15.5.2012

Občinski svet, tu

ZADEVA: PREDLOG GRADIVA ZA NOV STATUT MESTNE OBČINE NOVO MESTO

1. PRAVNA PODLAGA

Statut Mestne občine Novo mesto je bil v preteklosti že večkrat spremenjen, sprejeta sta bila tudi dva čistopisa in sicer v letu 2006 in v letu 2008. Zaradi boljše preglednosti novih oz. spremenjenih vsebin in zaradi sprememb zakonodaje se je Mestna občina Novo mesto (v nadaljevanju: MONM) odločila, da gremo v sprejetje novega statuta, ne pa v sprejem ponovnih sprememb.

Temeljni razlog za večino novih določil v statutu so v uskladitev le-teh z novo zakonodajo, predvsem z Zakonom o lokalni samoupravi (Uradni list RS 76/08, 79/09, 51/10) (v nadaljevanju: ZLS), z Zakonom o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS št. 86/10), Uredbo o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS št. 34/11), z Zakonom o preprečevanju korupcije in integritete (Uradni list RS 69/11-UPB2) (v nadaljevanju: ZIntPK) in z Zakonom o javnih financah (Uradni list RS 11/11 ZJF-UPB4) (v nadaljevanju: ZJF). Poleg tega smo sprejeli nekatere predloge, ki jih je oblikovala Služba vlade RS za lokalne zadeve in regionalno politiko glede na dosedanje dobro prakso občin. Besedilo je usklajeno tudi z novim Odlokom o organizaciji.

2. OBRAZLOŽITEV NOVOSTI

Pregled sprememb in novosti po posameznih poglavjih predloga Statuta Mestne občine Novo mesto:

I. SPLOŠNE DOLOČBE

To poglavje govori o območju naselij, ki sestavljajo MONM, sedežu občine, občanih, grbu, zastavi, praznikih in žigu. Nespremenjeno je ostalo besedilo 1. in 2. člena. V 3. členu pa je glede na besedilo trenutno veljavnega Statuta spremenjen odstavek, kjer je dodano besedilo: »Občina lahko opravlja posamezne naloge iz državne pristojnosti, če država za to zagotovi potrebna sredstva.« To je usklajeno z 24. členom ZLS. Nespremenjeno ostaja tudi besedilo 4., 5., in 6. člena.

II. NALOGE OBČINE

V 7. členu so opredeljene glavne naloge, ki jih na polagi ZLS opravlja občina, kar sicer določa 21. člen ZLS. Spremenjene so nekatere alineje posameznih točk tako, da so besedila prečiščena in usklajena s prakso in novo zakonodajo.

8. člen je v prvi alineji dopolnjen z besedilom, ki določa uresničevanje predkupnih pravic občine, kot je to določeno v Obligacijskem zakoniku. Besedilo 9. člena ostaja enako, temelji pa na 21. a členu ZLS.

III. ORGANI OBČINE

10. člen opredeljuje glavne organe občine, omeni tudi volilno komisijo, ki pa jo po novem bolj natančno opredeli nov 65. člen statuta. Bolj na kratko kot prej se opredeli, da ima občina tudi druge organe, katerih ustanovitev določa zakon (to so: svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, odbor za razpolaganje s sredstvi požarnega sklada, štab civilne zaščite, ter druge organe).

11. člen dosedanjega Statuta se uvrsti v poglavje, ki govori o OBČINSKI UPRAVI, ker je primernejše. Vsebina bivšega 11. člena tako postane novi 54. člen. Besedilo ostaja enako, razen dodanega besednega sklopa v 3. odstavku, ko občinska uprava opravlja strokovna, organizacijska in administrativna opravila »tudi za organe ožjih delov občin«, v 4. odstavku pa se doda, da občinsko upravo ustanovi občinski svet »na predlog župana« z odlokom, s katerim določi notranjo organizacijo in delovno področje.

Dodana je nova vsebina, ki jo opredeljuje 11. člen:

»Vsi funkcionarji občine so tudi materialnopravno odgovorni za škodo, ki jo pri opravljanju svoje funkcije povzročijo namenoma ali iz hude malomarnosti.«

12. in 13. člen ostajata nespremenjena.

V 14. členu se začenjajo določila o Občinskem svetu. V tem členu je spremenjen stavek, v tretjem odstavku, kjer je opredeljeno trajanje mandata članov občinskega sveta, in se sedaj zaključí z besedilom: »če ni z zakonom drugače določeno.«

15. člen ostaja nespremenjen.

V prvem odstavku 16. člena se bolj natančno opredelijo splošni akti, ki jih sprejema občinski svet. Drugi odstavek tega člena na novo definira pristojnosti občinskega sveta, spremembe so v naslednjih alinejah:

- sprejema prostorske akte in načrte razvoja občine,
- sprejme odlok o notranji organizaciji in nalogah občinske uprave na predlog župana,

- določi, kateri izmed članov občinskega sveta bo začasno opravljal funkcijo župana, če temu predčasno preneha mandat, pa ne določi podžupana, ki bo začasno opravljal njegovo funkcijo, ali če je razrešen,
- daje soglasja k zadolževanju in poročila za izpolnitev obveznosti javnih podjetij, javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij, katerih ustanovitelj je občina,
- s svojim aktom, v skladu z zakonom, določa merila za izplačilo sejnine za člane občinskega sveta, za člane delovnih teles občinskega sveta in člane drugih občinskih organov, kakor tudi merila za sejnine za člane svetov krajevnih skupnosti.
- izvaja ustanoviteljske pravice do zavodov, podjetij, skladov in drugih organizacij, če ni glede izvrševanja določenih ustanoviteljskih pravic z zakonom, s tem statutom, ustanovitvenim ali drugim aktom občinskega sveta drugače določeno,
- imenuje in razrešuje člane organov občine, ustanovljenih na podlagi zakona
- daje soglasje k prenosu nalog iz državne pristojnosti na občino in odloča o na občino prenesenih zadevah iz državne pristojnosti, če po zakonu o teh zadevah ne odloča drug občinski organ.

Ostale alineje tega člena ostajajo nespremenjene.

V 17. členu je glede na nova določila ZIntPK opredeljena nezdržljivost članov Občinskega sveta in podžupanov v drugem odstavku.

Enako velja za 18. člen, ki govori o županu – tu se iz enakih razlogov doda nov 2. odstavek. V 3. odstavku pa se doda stavek o tem, da v primeru odsotnosti ali zadržanosti župana sejo občinskega sveta vodi podžupan. Na koncu 4. odstavka doda besedilo, da podžupan lahko opravi sklic seje občinskega sveta le na podlagi posamičnega pooblastila župana. Nadaljnje besedilo pa se je le redakcijsko spremenjeno, da je bolj razumljivo. Dodan je nov zadnji odstavek, ki se glasi: »Delovna telesa ne morejo sklicati seje občinskega sveta.«

19. člen ostaja nespremenjen. 20. člen se je skrajšal, ker se bodo druge vsebine vnesle v Poslovnik občinskega sveta. 21. člen se spreminja zaradi sprememb v ZLS in se za prenehanje mandata člana Občinskega sveta uporabljajo določbe 37.a člena ZLS.

Sledijo določbe o komisijah in odborih. V 22. členu je šlo za uskladitev nazivov Komisij in odborov občinskega sveta. Besedilo 23. člena ostane enako, spremenijo se naloge Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja in se jih uskladi z zakonskimi določili. Besedila 25.- 28. člena ostajajo enaka.

V delu tega poglavja, ki govori o županu, se v 28. člen zaradi boljše dikcije spremeni besedilo, poleg tega pa se v 4. odstavku dodatno navede, da župan svojo funkcijo opravlja nepoklicno in da se lahko sam odloči ali jo bo opravljal poklicno ter o tem obvesti občinski svet, kot to določa drugi odstavek 34. člena ZLS.

Spremeni se tudi drugi odstavek 30. člena in sicer se doda novo alinejo:
- odloča o upravnih stvareh iz izvirne pristojnosti občine na drugi stopnji,

V nekaterih alinejah pa se le doda besedilo in sicer:

- predlaga občinskemu svetu v sprejem proračun občine in zaključni račun proračuna, odloke in druge akte iz pristojnosti občinskega sveta, ter skrbi za izvajanje odločitev občinskega sveta
- skrbi za izvajanje splošnih aktov občine in drugih odločitev občinskega sveta,
- predlaga ustanovitev organov občinske uprave in njihovega delovnega področja, naloge in notranjo organizacijo občinske uprave, določa sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi, odloča o imenovanju javnih uslužbencev v nazive ter o sklenitvi delovnega razmerja zaposlenih v občinski upravi in odloča o drugih pravicah in obveznostih javnih uslužbencev iz delovnega razmerja,

Prej ena alineja se zaradi bolj jasnega razumevanja sedaj deli v dve:

- imenuje in razrešuje direktorja občinske uprave in predstojnike organov občinske uprave,
- imenuje in razrešuje vodjo organa skupne občinske uprave, skupaj z drugimi župani občin ustanoviteljic.

Besedila 31. – 35. člena ostajajo nespremenjena. 36. člen pa se glede na določbe 37 a člena ZLS spremeni v celoti.

Sledi del poglavja o Nadzornem odboru, v katerem se v 37. členu doda nekaj nalog NO in sicer obravnavanje pripomb strank v postopku nadzora in dajanje mnenj v zvezi zakonito in pravilno javno porabo v občini.

Od 38.- 53. člena so vsebine predrugačene, delo nadzornega odbora je bolj natančno definirano. S temi spremembami sledimo predlogu države in Pravilniku o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine, ki ga je izdala ministrica, odgovorna za lokalno samoupravo in regionalni razvoj v soglasju z ministrom, pristojnim za finance, ki je bil objavljen v Uradnem listu 23/09. Pravilnik določa obvezne sestavine poročila NO o ugotovitvah, ocenah in mnenjih pri opravljanju nadzora nad razpolaganjem s premoženjem občine, namenskostjo in smotrnostjo porabe proračunskih sredstev ter nadzori nad finančnim poslovanjem uporabnikov proračunskih sredstev.

Sledi del besedila o občinski upravi, kjer sta 54. in 55. člen nespremenjena (prej so bili to 11. 47. in 48. člen statuta). V skladu z zakonodajo in bolj natančno pa so zapisani členi od 56. do 60., kje so upoštevane določbe 17., 29. in 30. in 233. člena ZUP. Sledijo 61. – 64. člen v nespremenjeni obliki (prej 54. -57. člen) in nov 65. člen o volilni komisiji, ki le-to bolj natančno definira.

IV. OŽJI DELI OBČINE

Pri določbah o ožjih delih občine se 66. člen (prej 58.) spremeni. Na območju občine je na podlagi 18. člena Zakona o lokalni samoupravi v Statutu Mestne občine Novo mesto ustanovljenih triindvajset krajevnih skupnosti., ki so bila v statutu do sedaj opisana tudi z imeni ulic in hišnimi številkami. Dosedanji opis ustanovljenih ožjih delov občine je zaradi aktivnosti neprimeren, saj bi bilo potrebno ob vsakem poimenovanju nove ulice ali celo dodelitvi nove hišne številke spremeniti statut občine. Ob zadnji spremembi Odloka o naseljih v občini Novo mesto (Uradni list RS, št. 62/2010), ki je bil sprejet zaradi sprememb in dopolnitev Odloka o ulicah v Novem mestu (Uradni list RS, št. 62/2010) se je naselje Novo mesto razširilo, za primer, na parcialnih območjih na Brezovici v škodo naselij Dolenje Kamenje, Ždinja vas in Sevno zaradi poimenovanja ulice Na Brezovici, ki poteka od zahodnega do vzhodnega priključka Novega mesta na AC Ljubljana – Obrežje. Zakon o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb – ZDOIONUS (Uradni list RS, št. 25/2008) namreč določa, da lahko poteka ena ulica samo v okviru enega naselja. Na območju v letu 2010 imenovane ulice Na Brezovici je Geodetska uprava posledično določila nove prostorske enote, ki pripadajo obstoječim krajevnim skupnostim, v tem primeru KS Bučna vas in KS Otočec. Da ne bodo potrebne spremembe ststuta ob vsakem tovrstnem spreminjanju, smo se odločili za drugačno navedbo naselij, ki sodijo v posamezne krajevne skupnosti.

Enaka ostajata 68. in 69. člen (prej 59. in 60.). V 70. in 71. členu je v skladu z novo zakonodajo prenovljena dikcija nekaterih alinej, vsebina ostaja enaka.

Vsebina 72., 73. in 74. člena ostaja smiselno enaka; gre le za boljšo skladnjo besedila in ureditev vsebin po posameznih členih. V 75. členu (prej 66. člen) se v zadnjem odstavku

doda le pristavek, »da je funkcija člana KS tudi nepoklicna«. Vsebina 76. do 78. člena ostaja enaka (prej so bili to 67. do 69. člen). 79. členu (prej 70. člen) pa je bil črtan njegov dosedanji 3. odstavek, ker se v praksi to ni izvajalo.

V 80. členu se spremeni 1. odstavek, kjer je zapisano: »Občinski svet lahko na predlog župana, nadzornega odbora občine, »polovico« (prej: četrtine) članov sveta krajevne skupnosti ali zbora občanov krajevne skupnosti razpusti svet krajevne skupnosti in razpiše predčasne volitve.« Dosedanja možnost, da le četrtina članov sveta KS predlaga občinskemu svetu razpust sveta KS ali predčasne volitve v KS, lahko v praksi pomeni, da že dva člana sveta lahko podata tak predlog, ker je premalo. Za tako pomemben predlog sedaj predlagamo, da se zahteva, da tak predlog občinskemu svetu poda vsaj polovica članov sveta KS.

V. NEPOSREDNO SODELOVANJE OBČANOV PRI ODLOČANJU V OBČINI

Poglavje ostaja v celoti nespremenjeno, obsega pa 81. do 97. člen.

VI. OBČINSKE JAVNE SLUŽBE

V tem poglavju je prišlo le do minimalnih popravkov in uskladitev dikcij, obsega od 98. člena do 104. člena. V 98. členu se je kot način za opravljanje javnih služb dodal nov način in sicer z izvajanjem javno zasebnega partnerstva, v tem členu pa se k zadnji alineji doda tudi besedilo: » in z drugimi oblikami, ki so določene z zakoni.«.

VII. PREMOŽENJE IN FINANCIRANJE OBČINE

Dopolni se 105. člen in sicer se doda besedilo 3. in 4. odstavka, kje piše: »Za odločanje o odtujitvi in pridobitvi premoženja občine je pristojen občinski svet. Občinski svet na predlog župana sprejme letni program prodaje občinskega finančnega in stvarnega premoženja ter letni program nabav in gradenj. Sprejeti letni program prodaje izvršuje župan.

Odprodaja ali zamenjava nepremičnin in premičnin v lasti občine se izvede v po postopku in na način, ki ga določa zakon in predpisi, ki veljajo za odprodajo in zamenjavo državnega premoženja.«. V zadnjem odstavku pa se le zamenja beseda »brezplačna« z besedo »neodplačna«. Vse to je usklajeno z novim Zakonom o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti in Uredbo o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti.

Spremeni se prvi odstavek 114. člena zaradi uskladitve z 63. členom Zakona o javnih financah in 116. člena zaradi uskladitev rokov z pošiljanjem poročila na Nadzorni odbor.

Ostali členi tega poglavja ostajajo vsebinsko enaki. Črtan je bil le zadnji stavek v sedanjem 119. členu (prej 106. člen), ki se je glasil: »O soglasju odloča župan.«.

VIII. SPLOŠNI IN POSAMIČNI AKTI OBČINE

V 120. členu se v 2. odstavku le spremeni dikcija, ko se našteva prostorske akte, zaradi uskladitve terminologije s prostorsko zakonodajo. V 124. členu se združi dosedanji 112., 113. in 114. člen.

Doda pa se nov 125. člen, ki se glasi: »Občinski svet sprejema po dvostopenjskem postopku: statut, poslovnik občinskega sveta, proračun, prostorske akte in programe opremljanja zemljišč, odloke, razen odlokov iz drugega odstavka tega člena.

Občinski svet sprejema po enostopenjskem postopku: odlok o zaključnem računu proračuna, odlok na podlagi izida glasovanja občanov na referendumu, spremembe in dopolnitve odloka na podlagi odločbe ustavnega sodišča, odlok o prenehanju veljavnosti posameznih določb odloka ali posameznih odlokov, intervencijske akte, pravilnike, odredbe ter druge splošne in posamične akte.

Predlagatelj lahko splošni akt iz drugega odstavka tega člena predloži občinskemu svetu v obravnavo po dvostopenjskem postopku.

Občinski svet lahko sprejme splošni akt iz prvega odstavka tega člena po hitrem ali skrajšanem postopku iz razlogov, opredeljenih v poslovniku občinskega sveta.«.

Tako je bolj jasno opredeljeno, katere vrste pravnih aktov sprejema občinski svet po dvostopenjskem in katere po enostopenjskem postopku in kdaj so možna odstopanja.

IX. VARSTVO OBČINE IN PRAVIC POSAMEZNIKOV IN ORGANIZACIJ

Doda se nov 129. člen, ki se glasi: »Občinski svet ali župan lahko vloži zahtevo za presojo ustavnosti in zakonitosti predpisov države, s katerimi se posega v ustavni položaj in v pravice občine.« . S tem se v statut prenese vsebina 91. člena ZLS. Ostali členi ostanejo nespremenjeni.

X. NADZOR NAD ZAKONITOSTJO DELA

Poglavje obsega le en člen, ki se ne spreminja.

XI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

To poglavje določa usklajevanje predpisov z določbami novega statuta. Krajevne skupnosti so dolžne novelirati svoje Statute v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega statuta, v kolikor je njihov statut v neskladju s tem statutom. Poslovnik občinskega sveta je potrebno uskladiti z določbami tega statuta najpozneje v šestih mesecih, vse odloke in druge splošne akte v Mestni občini Novo mesto pa so pristojni organi dolžni uskladiti s tem statutom v enem letu po njegovi uveljavitvi.

Novo sprejeti statut bo začel veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu RS.

3.VPLIV NA PRORAČUN

Sprejem novega Statuta vpliva na proračun ne bo imel razen stroškov povezanih z objavo v Uradnem listu.

Pripravila:

Jasna J. Galeša,
Vodja oddelka za pravne zadeve

Urška Ban,
Vodja urada za splošne zadeve

Borut Novak,
Direktor

Na podlagi 64. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10) in 1. odstavka 16. člena Statuta Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 96/08) je Občinski svet Mestne občine Novo mesto na redni seji dne sprejel

S T A T U T MESTNE OBČINE NOVO MESTO

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Mestna občina Novo mesto (v nadaljnjem besedilu: občina) je samoupravna lokalna skupnost ustanovljena z zakonom na območju naslednjih naselij:

Birčna vas, Boričevo, Brezje, Brezovica pri Stopičah, Češča vas, Črešnjice, Črmošnjice pri Stopičah, Daljni Vrh, Dobovo, Dolenja vas, Dolenje Grčevje, Dolenje Kamenje, Dolenje Karteljevo, Dolenje Lakovnice, Dolenji Suhadol, Dolnja Težka Voda, Dolž, Gabrje, Golušnik, Gorenje Grčevje, Gorenje Kamence, Gorenje Kamenje, Gorenje Karteljevo, Gorenje Kronovo, Gorenje Lakovnice, Gorenje Mraševo, Gorenji Suhadol, Gorenja Težka Voda, Gumberk, Herinja vas, Hrib pri Orehku, Hrušica, Hudo, Igljenik, Jama, Jelše pri Otočcu, Jugorje, Jurna vas, Konec, Koroška vas, Koti, Križe, Kuzarjev Kal, Laze, Leskovec, Lešnica, Lutrško selo, Mala Cikava, Male Brusnice, Mali Cerovec, Mali Orehek, Mali Podljuben, Mali Slatnik, Mihovec, Novo mesto, Otočec, Paha, Pangrč Grm, Petane, Petelinjek, Plemberk, Podgrad, Potov Vrh, Prečna, Pristava, Rajnovšče, Rakovnik pri Birčni vas, Ratež, Sela pri Ratežu, Sela pri Zajčjem Vrh, Sela pri Štravberku, Sevno, Suhor, Smolenja vas, Srebriče, Srednje Grčevje, Stopiče, Stranska vas, Šentjošt, Škrjanče pri Novem mestu, Štravberk, Travni Dol, Trška Gora, Uršna sela, Velike Brusnice, Veliki Cerovec, Veliki Orehek, Veliki Podljuben, Veliki Slatnik, Verdun, Vinja vas, Vrh pri Ljubnu, Vrh pri Pahi, Vrhe, Zagrad pri Otočcu, Zajčji Vrh pri Stopičah, Ždinja vas, Žihovo selo.

Sedež občine je v Novem mestu, Seidlova cesta 1.

Občina je pravna oseba javnega prava s pravico posedovati, pridobivati in razpolagati z vsemi vrstami premoženja.

Občino predstavlja in zastopa župan.

Območje, ime in sedež občine se lahko spremeni z zakonom po postopku, ki ga določa zakon.

Območja in imena naselij v občini se v skladu z zakonom spremenijo z občinskim odlokom.

2. člen

Na območju občine so ustanovljene krajevne skupnosti kot ožji deli občine (v nadaljevanju: krajevne skupnosti). Naloge, organizacija in delovanje ter pravni status krajevnih skupnosti Mestne občine Novo mesto so določeni s tem statutom in odlokom občine.

3. člen

Občina v okviru ustave in zakona samostojno ureja in opravlja naloge, določene v 21. členu Zakona o lokalni samoupravi ter naloge, določene s predpisi občine na podlagi zakona.

Občina lahko opravlja posamezne naloge iz državne pristojnosti, če država za to tudi zagotovi potrebna sredstva.

4. člen

Osebe, ki imajo na območju občine stalno prebivališče, so občani.

Občani odločajo o lokalnih javnih zadevah po organih občine, ki jih volijo na podlagi splošne in enake volilne pravice na svobodnih volitvah s tajnim glasovanjem ter v drugih organih v skladu s tem statutom.

Občani sodelujejo pri upravljanju lokalnih javnih zadev tudi na zborih občanov, z referendumom in ljudsko iniciativo.

Na osnovi odločitve organov občine se lahko v posamezne oblike odločanja vključijo tudi osebe, ki imajo v občini začasno prebivališče, in osebe, ki so lastniki zemljišč in drugih nepremičnin na območju občine.

5. člen

Občina pri uresničevanju skupnih nalog sodeluje s sosednjimi in drugimi občinami, širšimi lokalnimi skupnostmi in državo. Občina lahko sodeluje tudi z lokalnimi skupnostmi drugih držav ter z mednarodnimi organizacijami lokalnih skupnosti.

Občina sodeluje z drugimi občinami po načelih prostovoljnosti in solidarnosti in lahko v ta namen ustanavlja zveze, združuje sredstva, ustanavlja skupne organe ter organe skupne občinske uprave, javne sklade, javne zavode, javna podjetja.

Občine se zaradi predstavljanja in uveljavljanja lokalne samouprave ter usklajevanja in skupnega zagotavljanja skupnih interesov združujejo v združenja.

6. člen

Občina ima svoj grb, zastavo, praznik, spominske dneve in županske insignije.

Praznik Mestne občine Novo mesto je 7. april, dan, ko so bile Novemu mestu podeljene mestne pravice.

Mestna občina Novo mesto praznuje tri spominske dneve:

7. junij – v spomin na dan položitve temeljnega kamna za izgradnjo prvega narodnega doma na slovenskem ozemlju;

26. junij – v spomin na dan začetka osamosvojitvene vojne za samostojno Slovenijo,

29. oktober – v spomin na ustanovitev Novomeške čete.

Grb Mestne občine Novo mesto je grb mesta Novo mesto.

Oblika, grafična podoba grba in zastave se določi s posebnim odlokom.

Občina ima žig, ki je okrogle oblike. Žig ima v zunanjem krogu na zgornji polovici napis: Mestna občina Novo mesto, v notranjem krogu pa naziv organa občine – Občinski svet, Župan, Nadzorni odbor, Občinska uprava, Volilna komisija. V sredini žiga je grb občine. Velikost, uporabo in hrambo žiga občine določi župan s svojim aktom.

Za prispevek k razvoju občine podeljuje občina zaslužnim občanom, organizacijam in drugim občinska priznanja in nagrade v skladu s posebnim odlokom.

II. NALOGE OBČINE¹

7. člen

Občina samostojno opravlja naloge javnega pomena na področju lokalnih zadev (izvirne naloge), določene z zakonom in s tem statutom, zlasti pa:

1. Normativno ureja lokalne zadeve javnega pomena tako, da:

- sprejema statut in druge predpise občine,
- sprejema proračun in zaključni račun občine,
- načrtuje prostorski razvoj ter sprejema prostorske akte,
- sprejema programe razvoja občine.

2. Ravna z občinskim premoženjem tako, da:

- zagotavlja ravnanje z občinskim premoženjem v skladu z zakonom,
- ureja način in pogoje upravljanja z občinskim premoženjem,
- pridobiva in razpolaga z vsemi vrstami premoženja,
- sklepa pogodbe o pridobitvi in odtujitvi nepremičnin in premičnin,
- sestavlja premoženjsko bilanco, s katero izkazuje vrednost svojega premoženja.

3. Omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine tako, da:

- spremlja in analizira gospodarske rezultate v občini,
- sprejema prostorske akte, ki omogočajo in pospešujejo razvoj gospodarstva v občini,
- omogoča pogoje s področja kmetijstva, turizma in gostinstva,
- sodeluje z gospodarskimi subjekti in jim v okviru interesov in nalog občine pomaga pri razreševanju gospodarskih problemov,
- z javnimi sredstvi, v skladu s predpisi, pospešuje razvoj gospodarskih panog, gospodarskih subjektov oz. pospešuje gospodarski razvoj.

4. Ustvarja pogoje za pridobivanje oz. gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada

stanovanj tako, da:

- v prostorskih aktih predvidi gradnjo stanovanjskih objektov,
- sprejema kratkoročni in dolgoročni stanovanjski program občine,
- spremlja in analizira stanje na stanovanjskem področju občine,
- spremlja ponudbo in povpraševanje stanovanj v občini ter se vključuje v stanovanjski trg,
- pridobiva oz. gradi stanovanja za socialno ogrožene
- prenavlja (stanovanjske) objekte,

5. Ureja, upravlja in skrbi delovanje lokalnih javnih služb, tako, da:

- ¹ V statutu so našteje le temeljne naloge občin; sicer pa so pristojnosti organov občin ter naloge, ki jih opravljajo organi občin na podlagi predpisov, opredeljene v katalogu pristojnosti občin (pripomoček za delo občin).

- zagotavlja izvajanje obveznih in izbirnih lokalnih javnih služb v skladu z zakonom,
- gradi in vzdržuje komunalno infrastrukturo.

6. Zagotavlja in pospešuje vzgojno-izobraževalno in zdravstveno dejavnost tako, da:

- ustanovi vzgojno izobraževalne zavode (javna osnovna šola), zdravstvene zavode
- v skladu z zakoni, ki urejajo to področje, zagotavlja pogoje in sredstva izvajanje javne službe (koncesije)
- sodeluje z vzgojno izobraževalnimi zavodi in zdravstvenimi zavodi,
- z različnimi ukrepi pospešuje vzgojno izobraževalno dejavnost in zdravstveno varstvo občanov,
- ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvaliteto življenja njenih prebivalcev.

7. Pospešuje službe socialnega skrbstva, predšolskega varstva, osnovnega varstva otrok in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele tako, da:

- ustanovi vzgojno izobraževalne zavode (javni vrtec),
- v skladu z zakoni, ki urejajo to področje, zagotavlja pogoje in sredstva izvajanje javne službe, (koncesije)
- spremlja stanje na tem področju,
- pristojnim organom in institucijam predlaga določene ukrepe na tem področju,
- sodeluje s centrom za socialno delo, javnimi zavodi in drugimi pristojnimi organi in institucijami,
- lahko podeljuje denarne pomoči in simbolične nagrade ob posebnih priložnostih ali obletnicah občanov.

8. Pospešuje raziskovalno, kulturno in društveno dejavnost ter razvoj športa in rekreacije tako, da:

- omogoča dostopnost do kulturnih programov,
- skrbi za kulturno dediščino na svojem območju v skladu z zakonom,
- določa občinski program športa,
- zagotavlja splošno izobraževalno knjižnično dejavnost,
- sodeluje z društvi in jih vključuje v programe aktivnosti občine.

9. Skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja tako, da:

- izvaja naloge, ki jih določajo zakon in podzakonski predpisi s področja varstva okolja,
- spremlja stanje na tem področju in v okviru svojih pristojnosti sprejema ukrepe, s katerimi zagotavlja varstvo okolja,
- sprejema ukrepe in splošne akte, s katerimi pospešuje in zagotavlja varstvo okolja,
- sodeluje s pristojnimi inšpekcijskimi organi in jih obvešča o ugotovljenih nepravilnostih.

10. Upravlja, gradi in vzdržuje:

- občinske ceste, ulice in javne poti,
- javne površine za pešce in kolesarje,
- igrišča za šport in rekreacijo ter otroška igrišča na javnih površinah,
- javne parkirne prostore, parke, trge in druge javne površine ter
- zagotavlja varnost v cestnem prometu na občinskih cestah in ureja promet v občini,
- v skladu s področno zakonodajo ureja promet v občini in določa prometno ureditev.

11. Skrbi za požarno varnost in varnost občanov v primeru elementarnih in drugih nesreč tako, da v skladu z merili in normativi:

- organizira reševalno pomoč v požarih,
- organizira obveščanje, alarmiranje, pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč,
- zagotavlja sredstva za organiziranje, opremljanje in izvajanje požarne varnosti in varstva pred naravnimi nesrečami,

- zagotavlja sredstva za odpravo posledic elementarnih in drugih naravnih nesreč,
- sodeluje z občinskim poveljstvom gasilske službe in štabom za civilno zaščito ter spremlja njihovo delo,
- opravlja druge naloge, ki pripomorejo k boljši požarni varnosti in varstvu pred elementarnimi in drugimi nesrečami.

12. Ureja javni red in mir v občini tako, da:

- sprejema programe varnosti ,
- določa prekrške in globe za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine,
- organizira mestno redarstvo,
- opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno,
- opravlja druge naloge v okviru teh pristojnosti.

8. člen

V okviru lokalnih zadev javnega pomena občina opravlja tudi naloge, ki se nanašajo na:

- ugotavljanje javnega interesa za uresničevanje predkupnih pravic občine v skladu z zakonom in v primeru razlastitve nepremičnin za potrebe občine,
- določanje namembnosti prostora,
- gospodarjenje s stavbnimi zemljišči in določanje pogojev za njihovo uporabo,
- evidenco občinskih zemljišč in drugega premoženja,
- zagotavljanje varstva naravnih in kulturnih spomenikov v sodelovanju s pristojnimi institucijami,
- mrliško ogledno službo,
- inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti,
- ureja druge lokalne zadeve javnega pomena.

Poleg lokalnih zadev javnega pomena občina na podlagi in v skladu z zakoni, ki urejajo posamezna področja, kot svoje naloge opravlja še z zakonom določene naloge iz državnih pristojnosti, ki se nanašajo na razvoj mest.

9. člen

Občina opravlja statistične, evidenčne in analitične naloge za svoje potrebe ter za te potrebe pridobiva podatke od pooblaščenih organov za zbiranje statističnih in evidenčnih podatkov.

Občina obdeluje podatke, ki jih potrebuje za opravljanje nalog iz svoje pristojnosti in jih pridobi v skladu z zakonom.

Za te potrebe pridobiva občina od upravljavcev zbirk podatke o fizičnih osebah, ki imajo v občini stalno ali začasno prebivališče, in o fizičnih osebah, ki imajo v občini nepremičnine, ter podatke o pravnih osebah, ki imajo sedež in premoženje oziroma del premoženja v občini.

III. ORGANI OBČINE

1. SKUPNE DOLOČBE

10. člen

Organi občine so:

- občinski svet,
- župan in
- nadzorni odbor občine.

Občina ima volilno komisijo kot samostojni organ. Občina ima tudi druge organe, katerih ustanovitev določa zakon.

Volitve oziroma imenovanja organov občine oziroma članov občinskih organov se izvajajo v skladu z zakonom in tem statutom.

Člani občinskega sveta, župan in podžupani so občinski funkcionarji.

11. člen

Vsi funkcionarji občine so tudi materialnopravno odgovorni za škodo, ki jo pri opravljanju svoje funkcije povzročijo namenoma ali iz hude malomarnosti.

12. člen

Če ni v zakonu ali tem statutu drugače določeno, lahko organi občine, ki delajo na sejah, sprejemajo odločitve, če je na seji navzoča večina članov organa občine.

Odločitev je sprejeta, če zanjo glasuje večina navzočih članov.

13. člen

Delo organov občine je javno.

Javnost dela se zagotavlja z obveščanjem javnosti o delu občinskih organov, predvsem pa z uradnim objavljanjem splošnih aktov občine, z navzočnostjo občanov in predstavnikov sredstev javnega obveščanja na javnih sejah občinskih organov, vpogledom v dokumentacijo in gradiva, ki so podlaga za odločanje občinskih organov.

Način zagotavljanja javnosti dela občinskih organov, razloge in postopke izključitve javnosti s sej organov občine, pravice javnosti ter zagotovitev varstva osebnih podatkov, dokumentov in gradiv, ki vsebujejo podatke, ki so v skladu z zakonom, drugim predpisom ali splošnim aktom občine oziroma druge javne ali zasebno pravne osebe zaupne narave oziroma državna, vojaška ali uradna tajnost, določajo zakoni, ta statut in poslovnik občinskega sveta.

Občani in njihovi pravni zastopniki imajo pravico vpogleda v dokumente, ki so podlaga za odločanje organov občine o njihovih pravicah, obveznostih in pravnih koristih, če izkažejo pravni interes.

Javnosti niso dostopne seje, dokumenti in gradiva občinskega sveta in drugih organov občine ali njihovi deli, za katere organi ugotovijo, da so zaupne narave. Nadzorni odbor sme obvestiti javnost o svojih ugotovitvah šele takrat, ko izdela končno poročilo.

2. OBČINSKI SVET

14. člen

Občinski svet je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine.

Občinski svet šteje 30 članov, od tega 1 predstavnik romske skupnosti.

Člani občinskega sveta se volijo za štiri leta. Mandat članov občinskega sveta se začne s potekom mandata prejšnjih članov občinskega sveta ter traja do prve seje na naslednjih rednih volitvah izvoljenega občinskega sveta, če ni z zakonom drugače določeno.

Občinski svet se konstituira na prvi seji, na kateri je potrjenih več kot polovica mandatov članov občinskega sveta.

Prvo sejo občinskega sveta skliče prejšnji župan najkasneje v 20 dneh po izvolitvi članov občinskega sveta, če je za izvolitev župana potreben drug krog volitev, pa najkasneje v 10 dneh po uradnih rezultatih drugega kroga volitev.

15. člen

Volitve članov občinskega sveta so neposredne in se opravijo na podlagi splošne in enake volilne pravice s tajnim glasovanjem v skladu z zakonom.

Občinski svet se voli po proporcionalnem volilnem sistemu, predstavnika romske skupnosti pa po večinskem sistemu.

O oblikovanju volilnih enot za volitve občinskega sveta odloči občinski svet z odlokom.

16. člen

Občinski svet sprejema statut občine, poslovnik občinskega sveta, odloke in druge predpise občine ter sprejema mnenja o vsebini zakonov in drugih predpisov, ki se tičejo koristi občine.

V okviru svojih pristojnosti občinski svet predvsem:

- sprejema prostorske akte in načrte razvoja občine,
- sprejema proračun občine in zaključni račun,
- sprejme odlok o notranji organizaciji in nalogah občinske uprave na predlog župana,
- nadzoruje delo župana, podžupanov in občinske uprave glede izvajanja odločitev občinskega sveta,
- potrjuje mandate članov občinskega sveta ter ugotavlja predčasno prenehanje mandata občinskega funkcionarja,
- imenuje člane nadzornega odbora in na predlog nadzornega odbora opravi predčasno razrešitev člana nadzornega odbora,
- imenuje in razrešuje člane komisij, odborov občinskega sveta ter volilne komisije,
- določi, kateri izmed članov občinskega sveta bo začasno opravljal funkcijo župana, če temu predčasno preneha mandat, pa župan ne določi podžupana, ki bo začasno opravljal njegovo funkcijo, ali če je razrešen,
- odloča o pridobitvi in odtujitvi občinskega premoženja v kolikor z zakonom, s statutom občine ali z odlokom ni določeno drugače,
- daje soglasja k zadolževanju in poroštva za izpolnitev obveznosti javnih podjetij, javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij, katerih ustanovitelj je občina,
- razpisuje referendum,
- s svojim aktom, v skladu z zakonom, določa merila za izplačilo sejnine za člane občinskega sveta, za člane delovnih teles občinskega sveta in člane drugih občinskih organov, kakor tudi merila za sejnine za člane svetov krajevnih skupnosti.
- določa vrste lokalnih javnih služb in način izvajanja lokalnih javnih služb,
- ustanavlja javne zavode in javna podjetja ter druge pravne osebe javnega prava v skladu z zakonom,

- izvaja ustanoviteljske pravice do zavodov, podjetij, skladov in drugih organizacij, če ni glede izvrševanja določenih ustanoviteljskih pravic z zakonom, s tem statutom, ustanovitvenim ali drugim aktom občinskega sveta drugače določeno ,
- imenuje in razrešuje člane organov občine, ustanovljenih na podlagi zakona,(v obrazložitev-svet za preventivo v cestnem prometu, odbor za razpolaganje s sredstvi požarnega sklada, štab civilne zaščite...)
- določi organizacijo in način izvajanja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za obdobje petih let, katerega sestavni del je tudi program varstva pred požari,
- sprejme program in letni načrt varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, sestavni del je tudi letni načrt varstva pred požari,
- določi organizacijo občinskega sveta ter način njegovega delovanja v vojni,
- sprejme odlok o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in določi varstvo pred požari, ki se opravlja kot javna služba,
- daje soglasje k prenosu nalog iz državne pristojnosti na občino in odloča o na občino prenesenih zadevah iz državne pristojnosti, če po zakonu o teh zadevah ne odloča drug občinski organ,
- odloča o drugih zadevah, ki jih določa zakon in ta statut.

17. člen

Člani občinskega sveta opravljajo svojo funkcijo nepoklicno.

Funkcija člana občinskega sveta ni združljiva s funkcijo župana, člana nadzornega odbora, kot tudi ne z delom v občinski upravi ter z drugimi funkcijami, za katere tako določa zakon.

Član občinskega sveta, ki je imenovan za podžupana, opravlja funkcijo člana občinskega sveta in funkcijo podžupana hkrati. Podžupan, ki v primeru predčasnega prenehanja mandata župana opravlja funkcijo župana, v tem času ne opravlja funkcije člana občinskega sveta.

Člani občinskega sveta iste volilne liste imajo pravico, da ustanovijo svetniške skupine te liste in imenujejo vodjo svetniške skupine.

18. člen

Župan predstavlja občinski svet ter sklicuje in vodi njegove seje, nima pa pravice glasovanja.

Funkcija župana ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta in podžupana, članstvom v nadzornem odboru in z delom v občinski upravi ter z drugimi funkcijami, za katere tako določa zakon.

Za sklic in vodenje sej občinskega sveta lahko župan pisno pooblasti podžupana, za vodenje sej pa lahko pooblasti tudi drugega člana občinskega sveta. Če nastopijo razlogi, zaradi katerih župan, podžupan oziroma pooblaščen član občinskega sveta, ne more voditi že sklicane seje, vodi najstarejši član občinskega sveta.

Župan sklicuje seje občinskega sveta v skladu z določbami tega statuta in poslovnika občinskega sveta ter glede na potrebe odločanja na občinskem svetu, mora pa jih sklicati najmanj štirikrat letno.

Župan mora sklicati sejo občinskega sveta, če to zahteva najmanj četrtnina članov občinskega sveta, seja pa mora biti v petnajstih dneh po tem, ko je bila podana pisna zahteva z obrazložitvijo za sklic seje. Župan mora dati na dnevni red seje predlagane točke. Predlagani dnevi red lahko

dopolni še z novimi točkami. Če seja občinskega sveta ni sklicana v roku sedmih dni po prejemu pisne zahteve, jo lahko skličejo člani občinskega sveta, ki so zahtevo podali.

Delovna telesa ne morejo sklicati seje občinskega sveta.

19. člen

Strokovno pripravo gradiv, organizacijsko in administrativno delo za potrebe občinskega sveta ter pomoč pri pripravi in vodenju sej občinskega sveta ter njegovih komisij in odborov zagotavlja občinska uprava.

20. člen

Občinski svet dela in odloča na rednih, izrednih in korespondenčnih sejah. Način dela natančneje opredeli poslovnik občinskega sveta.

21. člen

Predčasno prenehanje mandata člana občinskega sveta ureja zakon.

2.1 KOMISIJE IN ODBORI OBČINSKEGA SVETA

22. člen

Občinski svet ima stalne ali občasne komisije in odbore kot svoja delovna telesa.

Stalna delovna telesa občinskega sveta so:

- komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja,
- komisija za statut in poslovnik,
- komisija za medobčinsko in mednarodno sodelovanje,
- komisija za priznanja in nagrade,
- komisija za vloge in pritožbe.
- odbor za šolstvo in šport,
- odbor za kulturo, zdravstvo in socialo,
- odbor za prostor,
- odbor za gospodarske javne službe, okolje in promet,
- odbor za lokalno samoupravo,
- odbor za davčno politiko, proračun in finance,
- odbor za gospodarstvo,
- odbor za mladino,
- odbor za spremljanje položaja romske skupnosti.

Organizacijo in delovno področje stalnih delovnih teles občinskega sveta določa poslovnik občinskega sveta.

Občasna delovna telesa ustanovi občinski svet s sklepom, s katerim določi naloge delovnega telesa in število članov ter opravi imenovanje.

23. člen

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ima 9 članov, ki jih občinski svet imenuje izmed svojih članov.

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja opravlja zlasti naslednje naloge:

- občinskemu svetu predlaga kandidate za delovna telesa občinskega sveta in druge organe, ki jih imenuje občinski svet,
- občinskemu svetu ali županu daje pobude oz. predloge v zvezi s kadrovskimi vprašanji v občini,
- izdaja druge akte v zvezi s pravicami in obveznostmi funkcionarjev.
- obravnava druga vprašanja, ki mu jih določi občinski svet.

24. člen

Komisije in odbori štejejo 7 do 9 članov. Delovno področje in število članov posameznega delovnega telesa občinskega sveta se določi s poslovníkom občinskega sveta.

25. člen

Člane komisij in odborov imenuje občinski svet izmed svojih članov in največ polovico članov izmed drugih občanov. Predlog kandidatov za člane pripravi Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

Delo delovnega telesa občinskega sveta vodi član občinskega sveta kot predsednik.

Članstvo v komisiji ali odboru občinskega sveta ni združljivo s članstvom v nadzornem odboru občine ali z delom v občinski upravi.

26. člen

Komisije in odbori občinskega sveta v okviru svojega delovnega področja, določenega s poslovníkom občinskega sveta, obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in dajejo občinskemu svetu mnenja in predloge.

Komisije in odbori občinskega sveta lahko predlagajo občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejme občinski svet na predlog župana.

27. člen

Občinski svet lahko razreši predsednika, posameznega člana delovnega telesa občinskega sveta ali delovno telo v celoti na predlog najmanj četrtine članov občinskega sveta. Predlog novih kandidatov za člane delovnih teles občinskega sveta pripravi komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja do prve naslednje seje občinskega sveta.

3. ŽUPAN

28. člen

Župana volijo volivci na neposrednih in tajnih volitvah. Volitve župana se opravijo v skladu z zakonom.

Mandatna doba župana traja štiri leta.

Novoizvoljeni župan nastopi mandat, ko občinski svet na svoji prvi seji po izvolitvi članov občinskega sveta na podlagi potrdila občinske volilne komisije o izvolitvi župana odloči o morebitnih pritožbah drugih kandidatov ali predstavnikov kandidatur za župana oziroma ugotovi, da takih pritožb ni bilo.

Župan opravlja funkcijo nepoklicno. Župan se lahko odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno. O svoji odločitvi obvesti občinski svet.

29. člen

Župan predstavlja in zastopa občino.

Poleg tega župan predvsem:

- predlaga občinskemu svetu v sprejem proračun občine in zaključni račun proračuna, odloke in druge akte iz pristojnosti občinskega sveta, ter skrbi za izvajanje odločitev občinskega sveta
- izvršuje občinski proračun ter pooblašča druge osebe za izvajanje posameznih nalog izvrševanja občinskega proračuna,
- skrbi za izvajanje splošnih aktov občine
- odloča o pridobitvi in odtujitvi premoženja ter o pridobitvi nepremičnega premoženja občine v skladu z letnim načrtom pridobivanja in razpolaganja z nepremičnim premoženjem,
- skrbi za objavo statuta, odlokov in drugih splošnih aktov občine,
- predlaga ustanovitev organov občinske uprave in njihovega delovnega področja, naloge in notranjo organizacijo občinske uprave, določa sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi, odloča o imenovanju javnih uslužbencev v nazive ter o sklenitvi delovnega razmerja zaposlenih v občinski upravi in odloča o drugih pravicah in obveznostih javnih uslužbencev iz delovnega razmerja,
- imenuje in razrešuje direktorja občinske uprave,
- imenuje in razrešuje vodjo organa skupne občinske uprave, skupaj z drugimi župani občin ustanoviteljic,
- usmerja in nadzoruje delo občinske uprave in organov skupne občinske uprave,
- imenuje in razrešuje podžupane izmed članov občinskega sveta,
- opravlja druge naloge, ki jih določa zakon in ta statut.

30. člen

Župan lahko zadrži objavo splošnega akta občine, če meni, da je neustaven ali nezakonit in predlaga občinskemu svetu, da o njem ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje.

Če občinski svet vztraja pri svoji odločitvi, se splošni akt objavi, župan pa lahko vloži pri ustavnem sodišču zahtevo za oceno njegove skladnosti z ustavo in zakonom.

Župan zadrži izvajanje odločitve občinskega sveta, če meni, da je nezakonita, ali je v nasprotju s statutom ali drugim splošnim aktom občine, in predlaga občinskemu svetu, da o njej ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje.

Ob zadržanju izvajanja odločitve občinskega sveta župan opozori pristojno ministrstvo na nezakonitost take odločitve. Če občinski svet ponovno sprejme enako odločitev, lahko župan začne postopek pri upravnem sodišču.

Če se odločitev občinskega sveta nanaša na zadevo, ki je z zakonom prenešana v opravljanje občini, župan opozori pristojno ministrstvo na nezakonitost oziroma neprimernost take odločitve.

31. člen

Župan opravlja z zakonom predpisane naloge na področju zaščite in reševanja, predvsem pa:

- skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in uresničevanje zaščitnih ukrepov ter za odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč,
- imenuje poveljnike in štabe civilne zaščite občine ter poverjenike za civilno zaščito,
- sprejme načrt zaščite in reševanja,
- vodi zaščito, reševanje in pomoč,
- določi organizacije, ki opravljajo javno službo oziroma naloge zaščite, reševanja in pomoči in organizacije, ki morajo izdelati načrte zaščite in reševanja,
- ugotavlja in razglša stopnjo požarne ogroženosti v naravnem okolju na območju občine,
- sprejema akte in ukrepe v vojnem stanju, če se občinski svet ne more sestati,
- v primeru nastale nevarnosti odredi evakuacijo ogroženih in prizadetih prebivalcev,
- predlaga pristojnemu organu razporeditev državljanov na delovno dolžnost, dolžnost v civilni zaščiti ter materialno dolžnost.

32. člen

V primeru razmer, v katerih bi bilo lahko v večjem obsegu ogroženo življenje in premoženje občanov, pa se občinski svet ne more pravočasno sestati, lahko župan sprejme začasne nujne ukrepe. Te mora predložiti v potrditev občinskemu svetu takoj, ko se ta lahko sestane.

33. člen

Za pomoč pri opravljanju nalog župana ima občina enega ali več podžupanov. Podžupane izmed članov občinskega sveta imenuje in razrešuje župan.

Podžupani pomagajo županu pri njegovem delu ter opravljajo posamezne naloge iz pristojnosti župana, za katere jih župan pooblasti.

Podžupan, ki ga določi župan, če ga pa ne določi, pa najstarejši podžupan, nadomešča župana v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti. V času nadomeščanja opravlja podžupan tekoče naloge iz pristojnosti župana in tiste naloge, za katere ga župan pooblasti.

Podžupan v primeru predčasnega prenehanja mandata župana začasno opravlja funkcijo župana. Podžupan, ki opravlja funkcijo župana, nima pravice glasovanja na sejah občinskega sveta.

S sklepom o imenovanju podžupanov župan določi podžupana, ki bo v primeru predčasnega prenehanja mandata župana opravljal funkcijo župana v času od sprejema sklepa o predčasnem prenehanju mandata in razpisa nadomestnih volitev do izvolitve novega župana.

V soglasju z županom se lahko tudi podžupan odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno. O poklicnem opravljanju funkcije podžupana odloči župan.

Funkcija podžupana ni združljiva s funkcijo župana, člana nadzornega odbora, kot tudi ne z delom v občinski upravi ter z drugimi funkcijami, za katere tako določa zakon.

34. člen

Kadar nastopijo razlogi, da tako župan kot tudi noben izmed podžupanov ne more opravljati svoje funkcije, nadomešča župana član občinskega sveta, ki ga določi župan, če ga ne določi, pa najstarejši član občinskega sveta.

V času nadomeščanja opravlja član občinskega sveta tekoče naloge iz pristojnosti župana.

35. člen

Če je tako določeno v zakonu ali drugem predpisu, lahko tudi župan imenuje komisije in druge strokovne organe občine.

Župan lahko ustanovi komisije in druga delovna telesa kot strokovna in posvetovalna telesa za proučevanje posameznih zadev iz svoje pristojnosti.

36. člen

Predčasno prenehanje mandata župana je določeno z zakonom.

NADZORNI ODBOR

37. člen

Nadzorni odbor občine je najvišji organ nadzora javne porabe v občini.

Nadzorni odbor ima naslednje pristojnosti:

- opravlja nadzor nad razpolaganjem s premoženjem občine,
- nadzoruje namenskost in smotrnost porabe sredstev občinskega proračuna,
- nadzoruje finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev
- obravnavanje pripomb strank v postopku nadzora,
- dajanje mnenj v zvezi zakonito in pravilno javno porabo v občini.

Nadzorni odbor v okviru svojih pristojnosti ugotavlja zakonitost in pravilnost poslovanja občinskih organov, občinske uprave, svetov krajevnih skupnosti, javnih zavodov, javnih podjetij in občinskih skladov ter drugih porabnikov sredstev občinskega proračuna in pooblaščenih oseb z občinskimi javnimi sredstvi in občinskim premoženjem ter ocenjuje učinkovitost in gospodarnost porabe občinskih javnih sredstev.

38. člen

Nadzorni odbor ima sedem članov in sicer predsednika in šest članov. Člane nadzornega odbora imenuje občinski svet izmed občanov najkasneje v 45 dneh po svoji prvi seji. Člani nadzornega odbora morajo imeti najmanj VI. stopnjo strokovne izobrazbe, predsednik pa VII. stopnjo in izkušnje s finančno-računovodskega ali pravnega področja. Kandidate za člane nadzornega odbora občine predlaga občinskemu svetu komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

Člani nadzornega odbora ne morejo biti člani občinskega sveta, župan, podžupani, člani svetov krajevnih skupnosti, direktor občinske uprave, javni uslužbenci občinske uprave ter člani poslovodstev javnih zavodov, javnih podjetij ter drugih organizacij, ki so uporabniki občinskih proračunskih sredstev.

Članstvo v nadzornem odboru preneha z dnem razrešitve oziroma z dnem poteka mandata članom občinskega sveta, ki je nadzorni odbor imenoval. Za predčasno razrešitev člana nadzornega odbora se primerno uporabljajo razlogi za predčasno prenehanje mandata člana občinskega sveta.

39. člen

Nadzorni odbor se konstituira, če je na prvi seji navzočih večina članov.

Predsednika NO imenuje občinski svet. Predsednik predstavlja nadzorni odbor, sklicuje in vodi njegove seje.

Nadzorni odbor dela in sprejema odločitve na seji, na kateri je navzočih večina članov nadzornega odbora, z večino glasov navzočih članov.

Sedež nadzornega odbora je na sedežu občine. Nadzorni odbor za seje uporablja prostore občine. Nadzorni odbor pri delu uporablja svoj žig.

40. člen

Nadzorni odbor samostojno določa svoj program dela, ki vsebuje letni nadzorni program in predlog finančnega načrta, ki ju v mesecu decembru predloži županu.

Nadzorni odbor mora vsako proračunsko leto izvesti nadzor nad zaključnim računom proračuna občine. V okviru programa dela pa lahko izvaja nadzor finančnih načrtov in zaključnih računov krajevnih skupnosti ter finančnih načrtov in zaključnih računov drugih uporabnikov proračunskih sredstev.

Nadzorni odbor lahko začne postopek nadzora le, če je tak nadzor določen v nadzornem programu. Če nadzorni odbor želi izvesti nadzor, ki ni vključen v nadzorni program, mora najprej dopolniti nadzorni program. Dopolnitev nadzornega programa posreduje županu in občinskemu svetu v seznanitev. Enako velja za spremembo nadzornega programa. Dopolnitev in sprememba nadzornega programa mora biti obrazložena.

Nadzorni odbor mora posredovati letno poročilo o svojem delu županu in občinskemu svetu do konca meseca februarja koledarskega leta za preteklo leto.

Nadzorni odbor mora sodelovati z županom in občinskim svetom ter drugimi organi občine in krajevnimi skupnostmi, organi uporabnikov občinskih proračunskih sredstev in drugimi osebami.

Predsednik ali od njega pooblaščen član nadzornega odbora se mora udeležiti seje občinskega sveta, ko Občinski svet obravnava gradiva nadzornega odbora in druge zadeve, za katere nadzorni odbor oceni, da so pomembne za njegovo delo.

Poleg zadev iz letnega programa dela mora nadzorni odbor obvezno obravnavati zadeve na pobudo župana in ki jih s sklepom predlaga občinski svet. Župan lahko nadzorni odbor zaprosi tudi za mnenje v posamezni zadevi.

41. člen

Nadzorni odbor preverja finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev na podlagi preverjanj poslovnih poročil in zaključnih računov ter sklenjenih pogodb med občino in uporabnikom proračunskih sredstev in po potrebi druge pridobljene dokumentacije.

V postopku nadzora so odgovorni in nadzorovane osebe dolžni nadzornemu odboru predložiti vso potrebno dokumentacijo, sodelovati v postopku nadzora, odgovoriti na ugotovitve in dajati pojasnila.

42. člen

Nadzorni odbor izloči člana nadzornega odbora iz nadzora in odločanja na seji v primeru če so podane okoliščine, ki vzbujajo dvom o njegovi nepristranskosti.

Šteje se, da so podane okoliščine iz prejšnjega odstavka če:

- je odgovorna oseba, zakonit zastopnik, prokurist ali pooblaščenec nadzorovane osebe s članom, nadzornega odbora v krvnem sorodstvu v ravni vrsti ali v stranski vrsti do vštetega četrtega kolena ali če je z njo v zakonski ali izvenzakonski skupnosti ali v svaštvu do vštetega drugega kolena, četudi je zakonska zveza ali izvenzakonska skupnost prenehala,
- je član nadzornega odbora skrbnik, posvojitelj, posvojenec ali rejnik odgovorne osebe, zakonitega zastopnika, prokurista ali pooblaščenca nadzorovane osebe,
- če je član nadzornega odbora udeležen ali je sodeloval v postopku, ki je predmet nadzora.

Izločitev člana nadzornega odbora lahko zahteva tudi nadzorovana oseba in sam član nadzornega odbora. Zahtevo za izločitev mora vložiti pri nadzornem odboru. V zahtevi je potrebno navesti okoliščine, na katere opira svojo zahtevo za izločitev. O izločitvi odloči predsednik nadzornega odbora, v kolikor pa je predlagano, da se izloči predsednik nadzornega odbora, o izločitvi odloča nadzorni odbor z večino prisotnih članov.

43. člen

Za posamezen nadzor je zadolžen član nadzornega odbora, ki je določen v nadzornem programu (v nadaljevanju: nadzornik). Nadzornik pripravi osnutek poročila o nadzoru in ga posreduje predsedniku nadzornega odbora. Osnutek poročila o nadzoru mora vsebovati enake sestavine kot poročilo o nadzoru.

Predsednik nadzornega odbora lahko poda v roku treh dni pripombe na osnutek poročila o nadzoru. Če pripomb nadzornik ne upošteva, predsednik nadzornega odbora pošlje osnutek poročila o nadzoru, skupaj s pripombami, ostalim članom nadzornega odbora in skliče sejo najpozneje v roku osmih delovnih dni od posredovanega osnutka poročila o nadzoru.

Osnutek poročila obravnava nadzorni odbor na seji. Vsak član se mora o osnutku poročila izjaviti, na koncu izjavo poda še predsednik nadzornega odbora. Po podanih izjavah nadzorni odbor sprejme osnutek poročila o nadzoru.

Če osnutek poročila o nadzoru ni sprejet, je dolžan nadzorni odbor sprejeti usmeritve za njegovo spremembo ali dopolnitev. Usmeritve mora upoštevati nadzornik in osnutek poročila o nadzoru dopolniti.

Osnutek poročila o nadzoru podpiše predsednik nadzornega odbora.

44. člen

Nadzorni odbor pošlje nadzorovani osebi osnutek poročila o nadzoru najpozneje v roku osem dni po sprejemu. Nadzorovana oseba ima pravico v roku enega meseca od prejema osnutka

poročila o nadzoru odgovoriti na posamezne navedbe (odzivno poročilo). Odzivno poročilo vsebuje mnenja, pripombe in pojasnila nadzorovanega organa za vsako posamezno ugotovitev iz osnutka poročila, pri kateri se ugotovijo kršitve predpisov. Če nadzorovani organ razpolaga z listinskimi dokazi, jih priloži odzivnemu poročilu.

Po preteku roka iz prejšnjega odstavka sprejme nadzorni odbor poročilo o nadzoru, ki ga pošlje nadzorovani osebi, občinskemu svetu in županu, po potrebi pa tudi računskemu sodišču in pristojnemu ministrstvu.

45. člen

Poročilo o nadzoru mora vsebovati obvezne sestavine v skladu z zakonom in Pravilnikom o obveznih sestavinah poročila nadzornega odbora občine.

46. člen

Če je nadzorni odbor ugotovil hujšo kršitev predpisov ali nepravilnosti pri poslovanju občine, ki so opredeljene v prejšnjem členu, mora o teh kršitvah v petnajstih dneh od dokončnosti poročila obvestiti pristojno ministrstvo in računsko sodišče.

V primeru, da nadzorni odbor ugotovi, da obstaja utemeljen sum, da je nadzorovana oseba ali odgovorna oseba storila prekršek ali kaznivo dejanje, je dolžan svoje ugotovitve posredovati pristojnemu organu pregona.

47. člen

Nadzorovane osebe so dolžne spoštovati mnenja, priporočila in predloge nadzornega odbora. Občinski svet, župan in organi uporabnikov občinskih proračunskih sredstev so dolžni obravnavati poročila nadzornega odbora in v skladu s svojimi pristojnostmi upoštevati priporočila in predloge nadzornega odbora.

Župan je dolžan vabiti predsednika nadzornega odbora na seje občinskega sveta ter ga obveščati o pomembnejših ugotovitvah iz pristojnosti občinskega sveta, ki se nanašajo na pravilnost in smotrnost poslovanja občine ali neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna.

48. člen

Nadzorni odbor mora županu in občinskemu svetu predložiti pisno letno poročilo o delu in porabi sredstev in najmanj enkrat na leto poročati o svojem delu ter ju seznaniti s pomembnimi ugotovitvami iz področja svojega dela in predlagati rešitve za izboljšanje poslovanja.

49. člen

Delo nadzornega odbora je javno.

Način zagotavljanja javnosti dela in način omejitve javnosti dela nadzornega odbora določa poslovnik.

Za obveščanje javnosti o delu nadzornega odbora je pristojen predsednik nadzornega odbora oziroma oseba, ki jo on pooblasti.

50. člen

Strokovno in administrativno pomoč za delo nadzornega odbora zagotavljata župan in občinska uprava. (prej 45. člen)

Za posamezne posebne strokovne naloge nadzora lahko poda izvid in mnenje izvedenec, ki ga na predlog nadzornega odbora imenuje občinski svet.

51. člen

Sredstva za delo nadzornega odbora se zagotavljajo v občinskem proračunu na podlagi letnega programa dela in finančnega načrta nadzornega odbora.

52. člen

Predsednik in člani nadzornega odbora imajo pravico do sejnine v skladu z aktom o merilih za izplačilo sejin.

Za delo izvedenca se plačilo določi na podlagi pravilnika o tarifi za sodne izvedence.

53. člen

Podrobneje uredi nadzorni odbor svoje delo s poslovníkom, ki ga sprejme s soglasjem občinskega sveta.

5. OBČINSKA UPRAVA

54. člen

Občina ima občinsko upravo, ki v skladu z zakonom, statutom in splošnimi akti občine opravlja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge ter naloge v zvezi z zagotavljanjem javnih služb iz občinske pristojnosti.

Občinska uprava odloča o upravnih stvareh iz občinske pristojnosti na prvi stopnji ter opravlja inšpekcijske naloge in naloge občinskega redarstva oziroma drugih služb nadzora.

Občinska uprava opravlja strokovna, organizacijska in administrativna opravila za občinske organe in organe ožjih delov občin.

Občinsko upravo ustanovi občinski svet na predlog župana z odlokom, s katerim določi njihovo notranjo organizacijo in delovno področje. Podrobnejšo notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi določi župan.

Občinsko upravo sestavljajo organi občinske uprave oziroma notranje organizacijske enote. Občinsko upravo vodi direktor, usmerja in nadzoruje pa jo župan.

55. člen

Občinski svet lahko na predlog župana odloči, da se z drugo občino ali z drugimi občinami ustanovi skupna občinska uprava.

Organizacija in delo skupne občinske uprave se določi z odlokom o ustanovitvi, ki ga na skupen predlog županov sprejmejo občinski sveti občin.

56. člen

Organi občine odločajo o pravicah in dolžnostih posameznikov in pravnih oseb ter o njihovih pravnih koristih v upravnih zadevah v upravnem postopku.

Občina odloča s posamičnimi akti o upravnih zadevah iz lastne pristojnosti in iz prenesene državne pristojnosti.

O upravnih zadevah iz občinske pristojnosti odloča na prvi stopnji občinska uprava, na drugi stopnji župan, če ni za posamezne primere z zakonom drugače določeno. O pritožbah zoper odločbe organa skupne občinske uprave odloča župan občine, v katere krajevno pristojnost zadeva spada, če zakon ne določa drugače.

57. člen

Posamične upravne akte iz pristojnosti občinske uprave podpisuje direktor občinske uprave po pooblastilu župana, ki lahko vsebuje pooblastilo za pooblaščenje drugih uradnih oseb občinske uprave, ki izpolnjujejo zakonske pogoje za odločanje v upravnih zadevah, za opravljanje posameznih dejanj v postopku ali za vodenje celotnega postopka in za odločanje v upravnih zadevah.

Osebe iz prejšnjega odstavka odločajo tudi o upravnih zadevah iz prenesene državne pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno.

58. člen

Direktor občinske uprave skrbi in je odgovoren za dosledno izvajanje zakona o splošnem upravnem postopku in drugih predpisov o upravnem postopku in zagotavlja upravno poslovanje v skladu z uredbo vlade.

59. člen

Pooblastilo drugi uradni osebi za odločanje v upravnih zadevah in za vodenje posameznih dejanj v postopku pred izdajo odločbe na prvi stopnji lahko da direktor občinske uprave. Pooblastilo za vodenje posameznih dejanj v postopku na drugi stopnji lahko župan pooblasti drugo uradno osebo.

O upravnih zadevah iz občinske izvirne pristojnosti lahko odloča samo uradna oseba, ki je pooblaščenca za opravljanje teh zadev in ima predpisano izobrazbo ter strokovni izpit iz upravnega postopka.

Osebe iz prejšnjega odstavka odločajo tudi o upravnih zadevah iz prenesene državne pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno.

60. člen

O pritožbah zoper posamične akte iz izvirne pristojnosti občinske uprave odloča župan.

O pritožbah zoper posamične akte, ki jih v zadevah iz državne pristojnosti na prvi stopnji izdaja občinska uprava, odloča državni organ, določen z zakonom.

61. člen

O izločitvi predstojnika organa občinske uprave ali zaposlenega v občinski upravi odloča direktor občinske uprave, ki v primeru izločitve predstojnika občinske uprave o stvari tudi odloči, če je predstojnik pooblaščen za odločanje v upravnih stvareh.

O izločitvi direktorja občinske uprave ali župana odloča občinski svet, ki v primeru izločitve o stvari tudi odloči.

6. OBČINSKO PRAVOBRANILSTVO

62. člen

Občina lahko ima občinsko pravobranilstvo, ki pred sodišči in drugimi državnimi organi zastopa občino, občinske organe in ožje dele občine.

Po pooblastilu lahko občinsko pravobranilstvo zastopa tudi druge pravne osebe, ki so jih ustanovile občine.

Občinsko pravobranilstvo se ustanovi z odlokom, v katerem občinski svet določi njegovo delovno področje oziroma pooblastila. Za občinsko pravobranilstvo se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja državno pravobranilstvo.

Občina lahko skupaj s še eno ali več občinami ustanovi skupni organ občinskega pravobranilstva.

7. DRUGI ORGANI OBČINE

63. člen

Organizacijo, delovno področje ter sestavo organov, ki jih mora občina imeti v skladu s posebnimi zakoni, ki urejajo naloge občine na posameznih področjih javne uprave, določi župan oziroma občinski svet na podlagi zakona s sklepom o ustanovitvi in imenovanju članov posameznega organa.

64. člen

Občina ima poveljnika in štab civilne zaščite občine, ki izvajata operativno strokovno vodenje civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč, v skladu s sprejetimi načrti. Poveljnik in poverjeniki za civilno zaščito so za svoje delo odgovorni županu.

65. člen

Volilna komisija v skladu z zakonom o lokalnih volitvah in drugimi predpisi ter splošnimi akti občine skrbi za izvedbo volitev in referendumov ter varstvo zakonitosti volilnih postopkov.

Občinski svet imenuje volilno komisijo, ki opravlja naloge po zakonu o lokalnih volitvah. Sestavljajo jo predsednik in trije člani ter njihove namestnice/ namestniki. Predsednik in njegov namestnik se imenujeta izmed sodnic/sodnikov.

Volilna komisija ima tajnika, ki ga imenuje izmed delavk/delavcev občinske uprave.)

IV. OŽJI DELI OBČINE

66. člen

Občina je razdeljena na naslednje krajevne skupnosti s pripadajočimi naselji ali deli naselij:

- Krajevno skupnost Birčna vas; naselja: Birčna vas, Dolenje Lakovnice, Gorenje Lakovnice, Gorenje Mraševo, Jama, Mali Podljuben, Petane, Rajnovšče, Rakovnik pri Birčni vasi, Stranska vas, Veliki Podljuben, Uršna sela – del in Vrh pri Ljubnu;
- Krajevno skupnost Bršljin; naselji: Novo mesto – del in Prečna – del;
- Krajevno skupnost Brusnice; naselja: Brezje, Dolenji Suhadol, Gorenji Suhadol, Gumberk, Križe -del, Leskovec, Male Brusnice, Ratež, Sela pri Ratežu in Velike Brusnice;
- Krajevno skupnost Bučna vas; naselja: Daljni Vrh, Dolenje Kamenje, Gorenje Kamence, Gorenje Kamenje, Hudo in Novo mesto – del;
- Krajevno skupnost Center; naselje Novo mesto – del;
- Krajevno skupnost Dolž; naselja: Dolž, Igljenik, Sela pri Zajčjem Vrh, Vrhe in Zajčji Vrh pri Stopičah;
- Krajevno skupnost Drska; naselji: Novo mesto – del in naselje Srebrniče;
- Krajevno skupnost Gabrje; naselji: Gabrje in Jugorje;
- Krajevno skupnost Gotna vas; naselje: Novo mesto – del;
- Krajevno skupnost Kandija-Grm; naselje: Novo mesto – del;
- Krajevno skupnost Karteljevo; naselji: Dolenje Karteljevo in Gorenje Karteljevo;
- Krajevno skupnost Ločna-Mačkovec; naselje: Novo mesto – del;
- Krajevno skupnost Mali Slatnik; naselja: Križe - del, Mala Cikava, Mali Slatnik, Novo mesto – del, Petelinjek, Potov Vrh, Smolenja vas, Veliki Slatnik in Velika Cikava;
- Krajevno skupnost Majde Šilc; naselje: Novo mesto – del;
- Krajevno skupnost Mestne njive; naselje: Novo mesto – del;
- Krajevno skupnost Otočec; naselja: Črešnjice, Dobovo, Dolenja vas, Dolenje Grčevje, Golušnik, Gorenje Grčevje, Gorenje Kronovo, Herinja vas, Jelše pri Otočcu, Koti, Lešnica, Lutrško selo, Novo mesto – del, Otočec, Paha, Sela pri Štravberku, Sevno, Srednje Grčevje, Štravberk, Trška Gora, Vrh pri Pahi, Zagrad pri Otočcu, Ždinja vas in Žihovo selo;
- Krajevno skupnost Podgrad; naselja: Jurna vas, Konec, Koroška vas, Laze – del, Mali Cerovec, Mihovec, Podgrad, Pristava, Veliki Cerovec in Vinja vas;
- Krajevno skupnost Prečna; naselja: Češča vas, Kuzarjev Kal, Prečna, Suhor in Novo mesto – del;
- Krajevna skupnost Regrča vas; naselje: Novo mesto – del;

- Krajevno skupnost Stopiče; naselja: Brezovica pri Stopičah, Črmošnjice pri Stopičah, Dolnja Težka Voda, Gornja Težka Voda, Hrib pri Orehku, Hrušica, Mali Orehek, Novo mesto – del, Pangrč Grm, Plemberk, Stopiče, Šentjošt, Veliki Orehek in Verdun;
- Krajevno skupnost Šmihel; naselja: Boričevo, Novo mesto – del in Škrjanče pri Novem mestu;
- Krajevno skupnost Uršna sela; naselja Laze - del, Travni Dol in Uršna sela – del;
- Krajevna skupnost Žabja vas; naselje: Novo mesto – del.

Območja naselij in krajevnih skupnosti s pripadajočimi prostorskimi enotami so razvidna iz registra prostorskih enot (RPE) v pristojnosti Geodetske uprave Republike Slovenije.

68. člen

Pobudo za ustanovitev nove krajevnne skupnosti, njeno ukinitve ali spremembo njenega območja lahko da zbor občanov krajevnne skupnosti ali 10 odstotkov volivcev s tega območja po postopku in na način, ki je določen s tem statutom v določbah tega statuta za ljudsko iniciativo.

Krajevne skupnosti ustanovi, ukine ali spremeni njihovo območje občinski svet s statutom po poprej ugotovljeni volji prebivalcev o imenu in območju skupnosti. Volja prebivalcev se ugotovi na zborih občanov, ki jih skliče župan za območje, na katerem naj bi se ustanovila skupnost².

Občinski svet lahko po pridobitvi mnenja občanov s spremembo statuta ukine krajevno skupnost ali spremeni njeno območje. Sprememba statuta, s katero se ukine krajevna skupnost oziroma spremeni njeno območje, lahko začne veljati šele po izteku mandata sveta krajevnne skupnosti.

69. člen

Pred ustanovitvijo krajevnih skupnosti ali pred spremembo njihovih območij mora občinski svet na zborih krajanov ali na referendumu ugotoviti interes prebivalcev posameznih območij v občini glede imena in območja krajevnne skupnosti, kjer naj bi bile ustanovljene krajevne skupnosti.

70. člen

Pristojnosti krajevnne skupnosti so:

- ravna z lastnim premoženjem in sredstvi ali s premoženjem občine, ki jim je dano v upravljanje, v skladu z veljavno zakonodajo,
- sprejema program razvoja,
- upravlja in vzdržuje lastne komunalne objekte,
- upravlja in vzdržuje pokopališča v upravljanju krajevnih skupnosti,
- vzdržuje ceste in druge javne površine, ki so v upravljanju krajevnne skupnosti,
- daje pripombe in predloge k javno razgrnjenim dopolnjenim osnutkom prostorskih aktov, daje pobude za pripravo prostorskih aktov na svojem območju,
- skrbi za požarno varnost in organizira reševalno pomoč,
- skrbi za kvaliteto življenja krajanov,
- opravlja druge naloge v okviru pristojnosti krajevnne skupnosti.

71. člen

Krajevne skupnosti sodelujejo pri opravljanju javnih zadev v občini, in sicer:

- dajejo predloge in sodelujejo pri pripravi razvojnih programov občine na področju javne infrastrukture na svojem območju ter sodelujejo pri izvajanju komunalnih investicij in investicij v javno razsvetljavo na njihovem območju in sodelujejo pri nadzoru nad opravljenimi deli,
- sodelujejo pri pripravi programov oskrbe s pitno vodo in zaščiti virov pitne vode, sodelujejo pri pridobivanju soglasij lastnikov zemljišč za dela s področja gospodarskih javnih služb,
- dajejo predloge za sanacijo divjih odlagališč komunalnih odpadkov in sodelujejo pri njihovi sanaciji,
- dajejo predloge za ureditev in olepševanje kraja (ocvetličenja, ureditev in vzdrževanje sprehajalnih poti ipd.) in pri tem sodelujejo,
- dajejo pobude za dodatno prometno ureditev (prometna signalizacija, ureditev dovozov in izvozov, omejevanje hitrosti ipd.),
- predlagajo programe javnih del,
- sodelujejo in dajejo pripombe v času javnih razgrnitev prostorskih aktov, ki obravnavajo območje njihove skupnosti,
- oblikujejo pobude za spremembo prostorskih aktov ter jih posredujejo pristojnemu organu občine,
- seznanjajo pristojni organ občine s problemi in potrebami prebivalcev skupnosti na področju urejanja prostora in varstva okolja
- seznanjajo pristojni organ občine s problemi in potrebami prebivalcev skupnosti na področju urejanja prostora in varstva okolja,
- sodelujejo pri organizaciji kulturnih, športnih in drugih prireditev,
- spremljajo nevarnosti na svojem območju in o tem obveščajo štab za civilno zaščito ter po potrebi prebivalstvo in sodelujejo pri ostalih nalogah s področja zaščite in reševanja,
- dajejo soglasja k odločitvam o razpolaganju in upravljanju s premoženjem občine, ki je skupnostim dano na uporabo za opravljanje njihovih nalog.

Podrobneje se naloge krajevnih skupnosti opredelijo z Statutom krajevne skupnosti.

72. člen

Krajevna skupnost je pravna oseba javnega prava. Krajevna skupnost nastopa v pravnem prometu v svojem imenu in za svoj račun v okviru nalog, ki jih opravlja samostojno, v skladu s tem statutom. Krajevna skupnost ne more biti delodajalec.

Krajevno skupnost kot pravno osebo zastopa svet krajevne skupnosti. Svet krajevne skupnosti predstavlja predsednik krajevne skupnosti.

Pravni posli, ki jih sklene krajevna skupnost brez predhodnega soglasja župana, so nični. Odlok o proračunu pa lahko določi, kateri posli in v kolikšni vrednosti so veljavni tudi brez soglasja.

73. člen

Krajevna skupnost ima svoj statut, v katerem med drugim določi:

- število članov sveta,
- število volilnih enot v skladu z zakonodajo.

Statut krajevne skupnosti začne veljati, ko da nanj soglasje občinski svet.

74. člen

Krajevne skupnosti odgovarjajo za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem. Občina odgovarja za obveznosti krajevne skupnosti subsidiarno. Krajevna skupnost se ne sme zadolževati.

Delovanje krajevne skupnosti se financira iz občinskega proračuna, s prostovoljnimi prispevki fizičnih in pravnih oseb, s plačili za storitve, s samoprispevkom in s prihodki od premoženja krajevne skupnosti.

Prihodki in odhodki krajevne skupnosti se zajamejo v njenem finančnem načrtu, ki je sestavni del občinskega proračuna.

75. člen

Organ krajevne skupnosti je svet, ki ga izvolijo krajani s stalnim prebivališčem na območju krajevne skupnosti. Način izvolitve članov sveta določa zakon.

Volitve v svet krajevne skupnosti razpiše župan.

Član sveta ožjega dela občine ne more biti župan, podžupan, javni uslužbenec v občinski upravi in javni uslužbenec v službi krajevne skupnosti.

Mandat članov sveta krajevne skupnosti se začne in konča istočasno kot mandat članov občinskega sveta.

Določbe zakona in tega statuta, ki urejajo predčasno prenehanje mandata članu občinskega sveta, se smiselno uporabljajo tudi za prenehanje mandata člana sveta krajevne skupnosti.

Funkcija člana sveta je častna in se opravlja nepoklicno.

76. člen

Prvo sejo sveta krajevne skupnosti skliče župan najkasneje dvajset dni po izvolitvi članov sveta krajevne skupnosti. Svet je konstituiran, ko so potrjeni mandati več kot polovici njegovih članov. Svet krajevne skupnosti ima predsednika, ki ga izmed sebe izvolijo člani sveta.

Predsednik sveta krajevne skupnosti predstavlja krajevno skupnost, sklicuje in vodi seje sveta ter predstavlja svet krajevne skupnosti.

Župan ima pravico biti navzoč na seji sveta krajevne skupnosti in razpravljati, vendar pa nima pravice glasovati.

77. člen

Svet krajevne skupnosti izvršuje naloge krajevne skupnosti, ki so določene v tem statutu.

Svet lahko tudi:

- obravnava vprašanja iz občinske pristojnosti, ki se nanašajo na območje krajevne skupnosti in njeno prebivalstvo ter oblikuje svoja stališča in mnenja,
- daje pobude in predloge za sprejem odlokov in drugih splošnih aktov občine,
- sprejema odločitve o uporabi sredstev skupnosti in razpolaganju ter gospodarjenju s premoženjem skupnosti.

Stališča, mnenja, pobude in predlogi sveta krajevne skupnosti niso pogoj za izvrševanje nalog občine, za katere so pristojni občinski svet, župan ali občinska uprava in jih ne zavezujejo, razen če ni s tem statutom ali odlokom drugače določeno.

Svet krajevne skupnosti lahko za obravnavo posameznih vprašanj sklicuje zbere krajanov krajevne skupnosti. Za sklic in izvedbo zbora krajanov se smiselno uporabljajo določbe tega statuta, s katerimi je urejen zbor občanov.

78. člen

Zaradi obravnave določenih skupnih vprašanj in nalog ter za obravnavo zadev iz občinske pristojnosti lahko župan oblikuje svet predsednikov svetov krajevnih skupnosti kot svoj posvetovalni organ.

Zaradi skupnih interesov in realizacijo skupnih nalog se lahko posamezne krajevne skupnosti pogodbeno povezujejo. Naloge, ki jih bodo skupno izvajale, določijo s pogodbo o sodelovanju.

79. člen

Za delovanje in opravljanje nalog krajevnih skupnosti se zagotovijo sredstva v proračunu občine.

Za uresničevanje posebnih skupnih potreb in interesov prebivalcev krajevnih skupnosti lahko občina pridobiva sredstva iz prostovoljnih prispevkov njihovih prebivalcev, podjetij, zavodov in drugih organizacij ter samoprispevkov. Tako pridobljena sredstva je občina dolžna posebej evidentirati in porabiti v skladu z njihovim namenom.

Prostore, opremo in materialna sredstva, ki jih potrebujejo za svoje delovanje sveti krajevnih skupnosti, zagotovi občina.

Izvajanje strokovnih nalog in administrativnih opravil za potrebe krajevnih skupnosti in njihovih svetov zagotavlja občinska uprava.

80. člen

Občinski svet lahko na predlog župana, nadzornega odbora občine, polovico članov sveta krajevne skupnosti ali zbora občanov krajevne skupnosti razpusti svet krajevne skupnosti in razpiše predčasne volitve:

- če se po najmanj trikratnem sklicu ne sestane,
- če ne izvršuje nalog, ki so mu v skladu s tem statutom zaupane oziroma jih izvršuje v nasprotju z zakonom, predpisi in splošnimi akti občine,
- če se ugotovi, da očitno nezakonito razpolaga s sredstvi občanov ali če se sredstva, ki so skupnosti dodeljena iz občinskega proračuna, uporabljajo nenamensko.

Občinski svet lahko s spremembo statuta tudi ukine krajevno skupnost, če ugotovi, da svet krajevne skupnosti ne opravlja svojih nalog, da ni kandidatov za člane sveta oziroma da občani na njenem območju nimajo interesa za opravljanje nalog krajevne skupnosti v skladu s tem statutom.

V. NEPOSREDNO SODELOVANJE OBČANOV PRI ODLOČANJU V OBČINI

81. člen

Oblike neposrednega sodelovanja občanov pri odločanju v občini so: zbor občanov, referendum in ljudska iniciativa.

1. ZBOR OBČANOV

82. člen

Občani na zboru občanov:

- obravnavajo pobude in predloge za spremembo območja občine, njenega imena ali sedeža ter dajejo pobude v zvezi s tem in oblikujejo mnenja,
- obravnavajo predloge in pobude za sodelovanje in povezovanje z drugimi občinami v širše samoupravne lokalne skupnosti,
- obravnavajo pobude in predloge za ustanovitev ali ukinitvev ožjih delov občine oziroma za spremembo njihovih območij,
- predlagajo, obravnavajo in oblikujejo stališča o spremembah območij naselij, imen naselij ter imen ulic,
- opravljajo naloge zborov volivcev v skladu z zakonom,
- dajejo predloge občinskim organom v zvezi z pripravo programov razvoja občine, gospodarjenja s prostorom ter varovanja življenjskega okolja,
- oblikujejo stališča v zvezi z večjimi posegi v prostor, kot so gradnja avtocest, energetskih objektov, odlagališč odpadkov in nevarnih stvari,
- obravnavajo in oblikujejo mnenja, stališča ter odločajo o zadevah, za katere je tako določeno z zakonom, s tem statutom ali odlokom občine ter o zadevah, za katere tako sklene občinski svet ali župan.

Odločitve, predloge, pobude, stališča in mnenja zbora občanov so občinski organi, v katerih pristojnost posamezna zadeva spada, dolžni obravnavati in pri izvajanju svojih nalog upoštevati. Če pristojni občinski organ meni, da predlogov, pobud, stališč, mnenj in odločitev zbora občanov ni mogoče upoštevati, je občanom dolžan na primeren način in v primernem roku svoje mnenje predstaviti in utemeljiti.

83. člen

Zbor občanov se lahko skliče za vso občino, za eno ali več krajevnih skupnosti, za posamezno naselje ali zaselek.

Zbor občanov skliče župan na lastno pobudo ali na pobudo občinskega sveta ali sveta krajevne skupnosti.

Župan mora sklicati zbor občanov za vso občino na zahtevo najmanj 5 odstotkov volivcev v občini, zbor občanov v krajevni skupnosti pa na zahtevo najmanj 5 odstotkov volivcev v tej skupnosti.

Zahteva volivcev za sklic zbora občanov mora vsebovati pisno obrazložen predlog zadeve, ki naj jo zbor obravnava. Zahtevi je treba priložiti seznam volivcev, ki so zahtevo podprli. Seznam mora vsebovati ime in priimek volivca, datum rojstva in naslov stalnega prebivališča ter njihove podpise. Župan lahko zahtevo s sklepom zavrne, če ugotovi, da zahteve ni podprlo zadostno število volivcev. Slep z obrazložitvijo se vroči pobudniku zahteve ali prvemu podpisanemu volivcu na seznamu. Župan skliče zbor občanov najkasneje v tridesetih dneh po prejemu pravilno vložene zahteve.

84. člen

Sklic zbora občanov mora vsebovati območje, za katerega se sklicuje zbor občanov, kraj in čas zbora občanov ter predlog dnevnega reda.

Sklic zbora volivcev je treba objaviti na krajevno običajen način.

85. člen

Zbor občanov vodi župan ali od njega pooblaščen podžupan. Župan lahko zboru občanov predlaga imenovanje predsedstva zbora, ki naj zbor vodi.

Zbor občanov veljavno sprejema svoje odločitve, predloge, pobude, stališča in mnenja, če na zboru sodeluje najmanj pet odstotkov volivcev z območja občine, za katero je zbor sklican.

Odločitev zbora občanov je sprejeta, če zanjo glasuje najmanj polovica volivcev, ki sodelujejo na zboru.

Javni uslužbenec občinske uprave, ki ga določi tajnik občine, ugotovi sklepčnost zbora občanov, koliko volivcev je glasovalo za njegove odločitve ter vodi zapisnik o odločitvah zbora. Z zapisnikom zbora občanov tajnik občine seznanj občinski svet in župana ter ga na krajevno običajen način objavi.

2. REFERENDUM O SPLOŠNEM AKTU OBČINE

86. člen

Občani lahko odločajo na referendumu o vprašanjih, ki so vsebina splošnih aktov občine, ki jih sprejema občinski svet, razen o proračunu in zaključnem računu občine ter o splošnih aktih, s katerimi se v skladu z zakonom predpisujejo občinski davki in druge dajatve.

Občinski svet lahko o splošnem aktu iz prejšnjega odstavka razpiše referendum na predlog župana ali člana občinskega sveta.

Občinski svet mora razpisati referendum, če to zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini in če tako določa zakon ali statut občine.

87. člen

Predlog za razpis referendumu lahko vloži župan ali član občinskega sveta najkasneje v petnajstih dneh po sprejemu splošnega akta občine.

Najkasneje v petnajstih dneh po sprejemu splošnega akta občine je treba občinski svet pisno seznaniti s pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis referendumu.

Če je vložen predlog za razpis referendumu ali je dana pobuda volivcem za vložitev zahteve za razpis referendumu, župan zadrži objavo splošnega akta do odločitve o predlogu ali pobudi oziroma do odločitve na referendumu.

88. člen

Referendum se opravi kot naknadni referendum, na katerem občani potrdijo ali zavrnejo sprejeti splošni akt občine ali njegove posamezne določbe.

Če je splošni akt občine ali njegove posamezne določbe na referendumu potrjen, ga mora župan objaviti skupaj z objavo izida referendumu.

Če je splošni akt občine ali njegove posamezne določbe zavrnjen, se splošni akt ne objavi, dokler se ob upoštevanju volje volivcev ne spremeni.

Odločitev volivcev na referendumu, s katero je bil splošni akt občine zavrnjen ali so bile zavrnjene njegove posamezne določbe, zavezuje občinski svet, ki je splošni akt, o katerem je bil izveden referendum, sprejel, do konca njegovega mandata.

89. člen

Pobuda volivcem za vložitev zahteve za razpis referendumu o splošnem aktu občine ali njegovih posameznih določbah mora vsebovati že oblikovano zahtevo za razpis referendumu. Zahteva mora vsebovati jasno izraženo vprašanje, ki naj bo predmet referendumu, in obrazložitev.

Pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis referendumu lahko da vsak volivec, politična stranka v občini ali svet ožjega dela občine. Pobuda mora biti podprta s podpisi najmanj stotih volivcev v občini. Podporo pobudi dajo volivci na seznamu, ki vsebuje osebne podatke podpisnikov: ime in priimek, datum rojstva, naslov stalnega prebivališča.

Pobudnik o pobudi volivcem za vložitev zahteve za razpis referendumu pisno seznanj občinski svet in pobudo predloži županu.

Če župan meni, da pobuda z zahtevo ni oblikovana v skladu s prvim odstavkom tega člena ali je v nasprotju z zakonom in s statutom občine, o tem v osmih dneh po prejemu pobude obvesti pobudnika in ga pozove, da ugotovljeno neskladnost odpravi v osmih dneh. Če pobudnik tega ne stori, se šteje, da pobuda ni bila vložena. Župan o tem nemudoma obvesti pobudnika in občinski svet.

Pobudnik lahko v osmih dneh po prejemu obvestila iz predhodnega odstavka zahteva, naj odločitev župana preizkusi upravno sodišče.

90. člen

Volivci dajejo podporo zahtevi za razpis referendumu z osebnim podpisovanjem.

Župan določi obrazec za podporo z osebnim podpisovanjem, ki vsebuje jasno izraženo zahtevo za razpis referendumu, in rok za zbiranje podpisov.

Osebno podpisovanje se izvaja pred državnim organom, pristojnim za vodenje evidence volilne pravice.

Šteje se, da je zahteva za razpis referendumu vložena, če jo je v določenem roku podprlo s svojim podpisom zadostno število volivcev.

91. člen

Občinski svet razpiše referendum v petnajstih dneh po sprejemu odločitve o predlogu župana ali občinskega svetnika za razpis referendumu oziroma v petnajstih dneh od vložitve zahteve volivcev za razpis referendumu v skladu s četrtem odstavkom prejšnjega člena, razen če v skladu z zakonom zahteva ustavnosodno presojo take zahteve.

Referendum se izvede najprej trideset in najkasneje petinštirideset dni od dne razpisa, v nedeljo ali drug del prost dan.

Če občinski svet meni, da je vsebina vložene zahteve za razpis referendumu v nasprotju z ustavo ali zakonom, lahko zahteva, da o tem odloči ustavno sodišče. Zahtevo lahko občinski svet vložijo od dne vložitve zahteve in najkasneje do izteka roka za razpis referendumu.

Z aktom o razpisu referendumu določi občinski svet vrsto referendumu, splošni akt, o katerem se bo odločalo oziroma njegove določbe, o katerih se bo odločalo, besedilo referendumskega vprašanja, o katerem se bo odločalo na referendumu tako, da se bo obkrožilo "ZA" oziroma "PROTI", dan razpisa in dan glasovanja.

Akt o razpisu referendumu se objavi na način, ki je s tem statutom določen za objavo splošnih aktov občine.

Petnajst dni pred dnevom glasovanja objavi občinska volilna komisija akt o razpisu referendumov v javnih občilih.

92. člen

Pravico glasovati na referendumu imajo vsi občani, ki imajo pravico voliti člane občinskega sveta. Odločitev na referendumu je sprejeta, če zanjo glasuje večina volivcev, ki so glasovali.

93. člen

Postopek za izvedbo referendumov vodijo organi, ki vodijo lokalne volitve. O ugovoru zaradi nepravilnosti pri delu volilnega odbora odloča občinska volilna komisija.

Glede glasovanja na referendumu in drugih vprašanih izvedbe referendumov veljajo določbe zakona, ki urejajo referendum in ljudsko iniciativo ter lokalne volitve, v kolikor ni s tem statutom v skladu z zakonom o lokalni samoupravi posamezno vprašanje drugače urejeno.

Poročilo o izidu glasovanja na referendumu pošlje občinska volilna komisija občinskemu svetu ter ga objavi na način, ki je v statutu občine določen za objavo splošnih aktov občine.

3. SVETOVALNI REFERENDUM

94. člen

Občinski svet lahko pred odločanjem o posameznih vprašanih iz svoje pristojnosti razpiše svetovalni referendum.

Svetovalni referendum se razpiše za vso občino ali za njen del.

Svetovalni referendum se izvede v skladu z določbami tega statuta, ki urejajo referendum o splošnem aktu občine.

Odločitev volivcev na svetovalnem referendumu ne zavezuje občinskih organov.

4. DRUGI REFERENDUMI

95. člen

Občani lahko odločajo na referendumu o samoprispevkih in tudi o drugih vprašanih, če tako določa zakon.

Referendum iz prejšnjega odstavka se opravi v skladu z določbami tega statuta, če z zakonom, ki določa in ureja referendum, ni drugače določeno.

Odločitev o uvedbi samoprispevka je sprejeta, če se je za uvedbo izrekla večina glasovalnih upravičencev na določenem območju, ki so glasovali, pod pogojem, da se jih je glasovanja udeležila večina.

5. LJUDSKA INICIATIVA

96. člen

Najmanj pet odstotkov volivcev v občini lahko zahteva izdajo ali razveljavitev splošnega akta ali druge odločitve iz pristojnosti občinskega sveta oziroma drugih občinskih organov.

Glede pobude volivcem za vložitev zahteve iz prejšnjega odstavka in postopka s pobudo se primerno uporabljajo določbe zakona in tega statuta, s katerimi je urejen postopek s pobudo volivcem za razpis referendumu o splošnem aktu občine.

Če se zahteva nanaša na razveljavitev splošnega akta občine ali drugo odločitev občinskega sveta, mora občinski svet obravnavo zahteve uvrstiti na prvo naslednjo sejo, o njej pa odločiti najkasneje v treh mesecih od dne pravilno vložene zahteve.

Če se zahteva nanaša na odločitve drugih občinskih organov, morajo ti o njej odločiti najkasneje v enem mesecu od dne pravilno vložene zahteve.

97. člen

Sredstva za neposredno sodelovanje občanov pri odločanju v občini na zborih občanov in referendumih ter njihovo izvedbo se zagotovijo v občinskem proračunu.

VI. OBČINSKE JAVNE SLUŽBE

98. člen

Občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih sama določi, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom.

Opravljanje javnih služb zagotavlja občina:

- neposredno v okviru občinske uprave,
- z ustanavljanjem javnih zavodov in javnih podjetij,
- z dajanjem koncesij,
- izvajanjem javno zasebnega partnerstva,
- z vlaganjem lastnega kapitala v dejavnost oseb zasebnega prava in z drugimi oblikami, ki so določene z zakoni.

Z občinskim predpisom se lahko določi, da se za opravljanje posameznih upravnih nalog iz izvorne pristojnosti občine podeli javno pooblastilo javnemu podjetju, javnemu zavodu, javni agenciji, javnemu skladu, drugi pravni osebi ali posamezniku, če se s tem omogoči učinkovitejše in smotrnejše opravljanje nalog, zlasti če se v celoti ali pretežno financirajo s plačili uporabnikov.

99. člen

Na področju družbenih dejavnosti zagotavlja občina javne službe za izvajanje naslednjih dejavnosti:

- osnovnošolsko izobraževanje,
- predšolska vzgoja in varstvo otrok,
- osnovno zdravstvo in lekarna,
- gledališka in filmska,
- muzejska in galerijska,
- knjižničarstvo,
- pomoč družini na domu.

Občina lahko ustanovi javne službe tudi na drugih področjih, zlasti na področju glasbene vzgoje, izobraževanja odraslih, kulture, športa in drugih dejavnosti s katerimi se zagotavljajo javne potrebe.

100. člen

Občina zagotavlja obvezne in izbirne gospodarske javne službe na način in v oblikah, kot jih določa zakon.

101. člen

Občina lahko določi kot gospodarsko javno službo tudi druge dejavnosti, ki so pogoj za izvrševanje nalog iz njene pristojnosti ali so takšne dejavnosti pogoj za izvrševanje gospodarskih, socialnih ali ekoloških funkcij občine.

102. člen

Pravne osebe javnega prava, ki izvajajo občinske javne službe, ustanavlja občina z odlokom ob upoštevanju pogojev določenih z zakonom.

103. člen

Občina lahko skupaj z drugimi občinami zaradi gospodarnega in učinkovitejšega zagotavljanja javnih služb ustanovi skupno pravno osebo javnega prava za izvajanje javne službe.

104. člen

Za izvrševanje ustanoviteljskih pravic v skupnih pravnih osebah javnega prava, ki so ustanovljene za območje dveh ali več občin, občinski sveti občin ustanoviteljic ustanovijo skupni organ, ki ga sestavljajo župani občin ustanoviteljic.

V aktu o ustanovitvi skupnega organa se določijo njegove naloge, organizacija dela in način sprejemanja odločitev, način financiranja in delitve stroškov za delo skupnega organa.

VII. PREMOŽENJE IN FINANCIRANJE OBČINE

105. člen

Premoženje občine sestavljajo nepremične in premične stvari v lasti občine, denarna sredstva, deleži na kapitalu pravnih oseb in pravice.

Občina mora s premoženjem gospodariti kot dober gospodar.

Za odločanje o odtujitvi in pridobitvi premoženja občine je pristojen občinski svet. Občinski svet na predlog župana sprejme letni program prodaje občinskega finančnega in stvarnega premoženja ter letni program pridobivanja. Sprejeti letni program prodaje in pridobivanja izvršuje župan.

Odprodaja ali zamenjava nepremičnin in premičnin v lasti občine se izvede po postopku in na način, ki ga določa zakon.

Za neodplačno pridobitev premoženja je treba predhodno pridobiti soglasje občinskega sveta, če bi takšno premoženje povzročilo večje stroške ali če je pridobitev povezana s pogoji, ki pomenijo obveznost občine.

106. člen

Lokalne zadeve javnega pomena financira občina iz lastnih virov, sredstev države in iz zadolžitve.

Lastni viri občine so:

- prihodki od davkov in drugih dajatev,
- dohodki od premoženja občine,
- vsi ostali viri, določeni na podlagi zakona in statuta občine.

107. člen

Za financiranje lokalnih zadev javnega pomena pripadajo občini davki in drugi prihodki, določeni z zakonom, ter drugi davki oziroma dajatve, ki jih predpiše občina v skladu z zakonom.

108. člen

Dohodki od premoženja občine so zlasti:

- dohodki od zakupnin in najemnin za premičnine in nepremičnine v lasti občine,
- dohodki od vlaganj kapitala,
- dohodki od vrednostnih papirjev in drugih pravic, ki jih je občina kupila,
- dohodki od rent, dobička javnih podjetij in koncesij.

109. člen

Prihodki in odhodki za posamezne namene financiranja javne porabe so zajeti v proračunu občine.

Proračun občine je akt občine, s katerim so predvideni vsi prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki občine za eno leto.

V proračunu se prihodki in odhodki izkazujejo skladno z zakonom in predpisi s področja javnih financ.

110. člen

Če proračun ni sprejet pred začetkom leta, na katero se nanaša, se financiranje občine in njenih nalog iz drugih, s predpisi določenih namenov, začasno nadaljuje na podlagi proračuna za preteklo leto le za iste programe kot v preteklem letu. V obdobju začasnega financiranja neposredni uporabniki ne smejo povečevati števila zaposlenih glede na stanje na dan 31. december preteklega leta.

V obdobju začasnega financiranja se smejo uporabiti sredstva do višine, sorazmerne s porabljenimi sredstvi v enakem obdobju v proračunu za preteklo leto.

Po preteku začasnega financiranja se v tem obdobju plačane obveznosti vključijo v proračun tekočega leta.

111. člen

Odločitev o začasnem financiranju občine sprejme župan in o tem obvesti občinski svet ter nadzorni odbor. Odločitev o začasnem financiranju se objavi v Uradnem listu RS ali v uradnem glasilu občine.

Obdobje začasnega financiranja lahko traja največ tri mesece. Če proračun ni sprejet v dodatnem roku treh mesecev začasnega financiranja, se začasno financiranje občinskega proračuna lahko podaljša na predlog župana s sklepom občinskega sveta, če je to potrebno za financiranje funkcij občine.

112. člen

Sredstva proračuna se smejo uporabljati le za namene, ki so določeni s proračunom. V imenu občine se smejo prevzemati obveznosti le v okviru sredstev, ki so v proračunu predvidena za posamezne namene.

Sredstva proračuna se lahko uporabijo, če so izpolnjeni vsi z zakonom ali drugim aktom predpisani pogoji za uporabo sredstev.

113. člen

Za izvrševanje proračuna je odgovoren župan. Župan lahko pooblasti določene osebe za izvrševanje proračuna.

114. člen

Župan mora o izvrševanju proračuna poročati občinskemu svetu v mesecu juliju.

Poročilo vsebuje:

1. poročilo o realizaciji prejemkov, izdatkov, presežku ali primanjkljaju, zadolževanju in oceno realizacije do konca leta;
2. podatke o vključitvi novih obveznosti v proračun, prenosu namenskih sredstev iz proračuna preteklega leta, plačilu neporavnanih obveznosti iz preteklih let, prerazporejanju proračunskih sredstev, spremembi neposrednih uporabnikov med letom, uporabi sredstev proračunske rezerve, izdanih in unovčenih poroštvih ter izterjanih regresnih zahtevkih iz naslova poroštvev;
3. razlago glavnih odstopanj v primerjavi s sprejetim proračunom in
4. predlog potrebnih ukrepov.

115. člen

Občina oblikuje svoje rezerve skladno z zakonom. Višina sredstev, izločenih za rezerve, se določi s proračunom za posamezno leto.

116. člen

Po preteku leta, za katero je bil sprejet proračun, sprejme občinski svet na predlog župana odlok o zaključnem računu proračuna za preteklo leto.

Za sestavo in sprejem zaključnega računa se uporabljajo zakoni in predpisi s področja javnih financ in računovodstva.

Zaključni račun za preteklo leto se predloži občinskemu svetu najkasneje do 15. aprila tekočega leta.

117. člen

Občina se sme zadolževati z izdajo vrednostnih papirjev, garancij, poroštvev in najetjem posojil, in sicer do višine in pod pogoji, določenimi z zakonom in odlokom o proračunu občine.

118. člen

Občina se lahko dolgoročno zadolžuje za investicije, ki jih potrdi občinski svet.

Pogodbe o zadolževanju sklepa župan na podlagi sprejetega proračuna in ob predhodnem soglasju ministrstva, pristojnega za finance. Soglasje je sestavni del pogodbe o zadolževanju.

119. člen

Javna podjetja in javni zavodi, katerih ustanoviteljica je občina, se smejo zadolževati in dajati poroštva le s soglasjem ustanovitelja.

Občina sme dajati poroštva za izpolnitev obveznosti javnih podjetij in javnih zavodov, katerih ustanoviteljica je, in sicer do višine, določene z zakonom.

VIII. SPLOŠNI IN POSAMIČNI AKTI OBČINE

1. Splošni akti občine
120. člen

Splošni akti občine so statut, poslovnik občinskega sveta, odloki, odredbe, pravilniki in navodila.

Občinski svet sprejema kot splošne akte tudi prostorske akte in druge načrte razvoja občine, proračun občine in zaključni račun, ki sta posebni vrsti splošnih aktov.

Kadar ne odloči z drugim aktom, sprejme občinski svet sklep, ki je lahko splošni ali posamični akt.

Postopek za sprejem splošnih aktov občine ureja poslovnik občinskega sveta.

121. člen

Statut je temeljni splošni akt občine, ki ga sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino glasov vseh članov občinskega sveta.

122. člen

S poslovníkom, ki ga sprejme občinski svet z dvotretjinsko večino glasov navzočih članov, se uredi organizacija in način dela občinskega sveta ter uresničevanje pravic in dolžnosti članov občinskega sveta.

123. člen

Z odlokom ureja občina na splošen način zadeve iz svoje pristojnosti, ustanavlja organe občinske uprave in določa način njihovega dela ter ustanavlja javna podjetja, javne zavode, javne agencije in sklade občine.

Proračun občine in zaključni račun proračuna se sprejemata v obliki odloka.

Z odlokom ureja občina tudi zadeve iz prenesene pristojnosti, kadar je tako določeno z zakonom.

124. člen

Z odredbo uredi občina določene razmere, ki imajo splošen pomen ali odreja način ravnanja v takih razmerah.

S pravilnikom se razčlenijo posamezne določbe statuta ali odloka v procesu njihovega izvrševanja.

Z navodilom se lahko podrobneje predpiše način dela organov občinske uprave pri izvrševanju določb statuta ali odloka.

125. člen

Občinski svet sprejema po dvostopenjskem postopku: statut, poslovnik občinskega sveta, proračun, prostorske akte in programe opremljanja zemljišč in odloke, razen odlokov iz drugega odstavka tega člena.

Občinski svet sprejema po enostopenjskem postopku: odlok o zaključnem računu proračuna, odlok na podlagi izida glasovanja občanov na referendumu, spremembe in dopolnitve odloka na podlagi odločbe ustavnega sodišča, odlok o prenehanju veljavnosti posameznih določb odloka ali posameznih odlokov, intervencijske akte, pravilnike, odredbe ter druge splošne in posamične akte.

Občinski svet lahko sprejme splošni akt iz prvega odstavka tega člena po enostopenjskem postopku iz razlogov, opredeljenih v poslovniku občinskega sveta.

126. člen

Statut, odloki in drugi predpisi občine morajo biti objavljeni v Uradnem listu RS in pričnejo veljati petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno.

V Uradnem listu RS se objavljajo tudi drugi akti, za katere tako določi občinski svet.

Splošni del proračuna se objavi v Uradnem listu RS, posebni del proračuna in načrt razvojnih programov pa se objavita na spletni strani MONM.

2. Posamični akti občine

127. člen

Posamični akti občine so odločbe in sklepi.

S posamičnimi akti - sklepom ali odločbo - odloča občina o upravnih stvareh iz lastne pristojnosti in iz prenesene državne pristojnosti.

128. člen

O pritožbah zoper posamične akte, ki jih izdajo organi občinske uprave v upravnem postopku, odloča na drugi stopnji župan, če ni za posamezne primere z zakonom drugače določeno.

O pritožbah zoper posamične akte izdane v upravnih zadevah iz prenesene državne pristojnosti odloča državni organ, ki ga določi zakon.

O zakonitosti dokončnih posamičnih aktov občinskih organov odloča v upravnem sporu pristojno sodišče.

IX. VARSTVO OBČINE IN PRAVIC POSAMEZNIKOV IN ORGANIZACIJ

129. člen

Občinski svet ali župan lahko vloži zahtevo za presojo ustavnosti in zakonitosti predpisov države, s katerimi se posega v ustavni položaj in v pravice občine.

130. člen

Občinski svet ali župan lahko začneta pred ustavnim sodiščem spor o pristojnosti, če državni zbor ali vlada s svojimi predpisi urejata razmerja, ki so po ustavi in zakonih v pristojnosti občine. Enako lahko postopa, če pokrajina ali druga občina posega v njeno pristojnost.

131. člen

Župan lahko v upravnem sporu spodbija konkretne upravne akte in ukrepe, s katerimi državni organi izvršujejo oblastni nadzor. Upravni spor lahko sproži tudi, če osebe javnega in zasebnega prava z dokončnimi upravnimi akti uveljavljajo pravice na škodo javnih koristi občine

132. člen

Župan lahko vstopi v upravni ali sodni postopek kot stranka ali kot stranski intervenient, če bi lahko bile v teh postopkih oziroma če so z že izdanimi akti prizadete pravice in koristi občine, določene z ustavo in zakoni.

133. člen

Delovna telesa so dolžna za potrebe občinskega sveta oblikovati mnenje glede pripravljajočih se predpisov, ki se tičejo koristi občine. Na tej podlagi oblikuje občinski svet svoje mnenje, ki ga pošlje državnemu zboru.

X. NADZOR NAD ZAKONITOSTJO DELA

134. člen

Vsako ministrstvo na svojem področju nadzoruje zakonitost splošnih in posamičnih aktov, ki jih iz svoje izvirne pristojnosti izdajajo župan, občinski svet in pooblaščen delavci občinske uprave.

Ministrstvo mora zaradi opravljanja nadzorstva nad zakonitostjo dela organov občin zagotoviti ustrezno sodelovanje, medsebojno obveščanje in strokovno pomoč organom občin.

V zadevah, ki jih na organe občine prenese država, opravljajo pristojna ministrstva tudi nadzorstvo nad primernostjo in strokovnostjo njihovega dela.

Pri izvajanju nadzorstva po prejšnjem odstavku lahko pristojno ministrstvo predpiše organizacijo služb za izvajanje nalog iz državne pristojnosti in pogoje za opravljanje nalog na teh delovnih mestih ter daje obvezna navodila za opravljanje nalog iz državne pristojnosti.

XI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

135. člen

Odloki, pravilniki in drugi predpisi Mestne občine Novo mesto, ki so bili sprejeti na podlagi Statuta Mestne občine Novo mesto UPB2 (Uradni list RS 96/2008) in drugi prej sprejeti akti veljajo, če niso v nasprotju s tem statutom.

Vse Odloke in druge splošne akte so pristojni organi dolžni uskladiti s tem statutom v enem letu po njegovi objavi,

Poslovnik občinskega sveta je potrebno uskladiti z določbami tega statuta najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega statuta.

136. člen

Krajevne skupnosti so dolžne novelirati svoje Statute v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega statuta, v kolikor je njihov statut v neskladju s tem statutom.

Za delovna telesa, katerim so s tem statutom spremenjene pristojnosti ali so na novoustanovljena, se opravi imenovanje novih članov najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega statuta.

137. člen

Z dnem uveljavitve tega statuta preneha veljati Statut Mestne občine Novo mesto UPB2 (Uradni list RS 96/2008).

138. člen

Ta statut začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu RS.

ŽUPAN,
Alojzij Muhič

MESTNA OBČINA NOVO MESTO
Občinski svet
Komisija za statut in poslovnik

Številka: 007-2/2012
Datum: 11. 5. 2012

**ŽUPANU IN OBČINSKEMU SVETU
MESTNE OBČINE NOVO MESTO, tu**

Zadeva: Statut Mestne občine Novo mesto - predlog

Namen: Obravnava in sprejem

Pravna podlaga: Zakon o lokalni samoupravi (uradno prečiščeno besedilo) (ZLS-UPB2), Uradni list RS, št. 94/2007, spremembe: Uradni list RS, št. 14/2010 Odl. US: U-I-267/09-19, 84/2010 Odl. US: U-I-176/08-10) Statut Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 96/2008 – UPB2)

Pripravil: Občinska uprava in Komisija za statut in poslovnik

Poročevalki: Martina Vrhovnik, predsednica Komisije za statut in poslovnik
Jasna Jazbec Galeša, vodja Oddelka za pravne zadeve

Obrazložitev: V prilogi

Predlog sklepa:

- 1. Občinski svet Mestne občine Novo mesto sprejme predlog Statuta Mestne občine Novo mesto v prvi obravnavi.**
- 2. Predlog Statuta Mestne občine Novo mesto se posreduje v enomesečno javno razpravo.**

Martina VRHOVNIK, l. r.
predsednica

PRILOGE:

- Poročilo Komisije za statut in poslovnik

MESTNA OBČINA NOVO MESTO
Občinski svet
Komisija za statut in poslovnik

Številka: 007-2/2012
Datum: 16. 4. 2012

ŽUPANU IN OBČINSKEMU SVETU MESTNE OBČINE NOVO MESTO

Zadeva: Predlog Statuta Mestne občine Novo mesto

Komisija za statut in poslovnik je na 2. seji dne 9. 2. 2012 predlagala, da se zaradi uskladitve z novo zakonodajo, ki se nanaša na področje lokalne samouprave (Zakon o lokalni samoupravi, Uradni list RS 76/08, 79/09, 51/10, Zakon o preprečevanju korupcije in integritete, Uradni list RS 69/11- UPB2 in Zakon o javnih financah, Uradni list RS 11/11 ZJF-UPB4) začne postopek za pripravo in sprejem novega – usklajenega besedila Statuta Mestne občine Novo mesto ter zaprosila občinsko upravo za pripravo delovnega gradiva. Pri pripravi besedila delovnega besedila Statuta Mestne občine Novo mesto je sodelovala predsednica Komisije za statut in poslovnik.

Komisija za statut in poslovnik je na 3. seji dne 10. 4. 2012 obravnavala delovno besedilo Statuta Mestne občine Novo mesto in ga podprla ter podala nekatera stališča in predloge.

Občinska uprava je preučila predlagana stališča in predloge komisije in jih smiselno vključila v besedilo predloga Statuta Mestne občine Novo mesto.

PREDLOG SKLEPA

Komisija za statut in poslovnik predlaga Občinskemu svetu Mestne občine Novo mesto, da po obravnavi sprejme naslednji

S K L E P

- 1. Občinski svet Mestne občine Novo mesto sprejme predlog Statuta Mestne občine Novo mesto v prvi obravnavi.**
- 2. Predlog Statuta Mestne občine Novo mesto se posreduje v enomesečno javno razpravo.**

**Predsednica
Martina Vrhovnik, l. r.**

Priloge: Predlog Statuta Mestne občine Novo mesto
Obrazložitev Statuta Mestne občine Novo mesto